

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évi. 166. sz. 1943. július 25 vasárnap

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

A Kormányzó Ur Ghyczy Jenőt külügyminiszterré nevezte ki

A szovjet a háború sorsának eldőlését a német védelmi vonal áttörésével még a meleg időszak alatt ki szeretné kényszeríteni

— írja a Német T. I. katonai munkatársa — Az oroszok a támadást a keleti arcvonal egész hosszára kiterjesztették — Leningrádban egymillió ember halt éhen — mondotta Beaverbrock az angol felsőházban

Míg az angolszászok hadianyagtömegükkel akarnak döntést kiereszkoljni, addig a tengelycsapatok emberfeletti bátorságukat és harci szellemüket vetették latba — A hadműveletek súlypontját az angolszászok a cataniai térségről a sziget belsejébe helyezték át — Tengelycsapatok Szicília nyugati részét tervszerűen kiürítették „Szabad-Németország Bizottságot” alakítottak Moszkvában

A Fekete tenger partjain a német és bolgár csapatokat német főparancsnokság alá helyezték

A történelem szekere dübörögve és feltartóztatlanul száguld. Az események cikázását alig lehet figyelemmel kíséreni. Az egyre hevesebbé váló harcok gyújtópontjában mégis két név emelkedik ki: Catania és Orel a neve, melyek körül forrpontra hevült a küzdelem.

CATANIANÁL

a Nemzetközi Sajtó Tudósító római jelentése szerint a tengelycsapatok tüzését és páncélosait hátrább vonták. Az angol-amerikai csapatok a várostól délre kénytelenek voltak minden kísérletüket beszüntetni, hogy tovább nyomuljanak előre, a német gépesített osztagok visszahúzódása ellenére.

A Giornale d'Italia arról ír, hogy a szicíliai harcok változatlan hevességgel folynak. A lap rámutat annak az arvonalszakasznak fontosságára s az egymással szembenálló csapatok aránytalanságára. Míg az angolszászok hadianyagtömegükkel akarnak döntést kiesikarni, addig a tengelycsapatok emberfeletti bátorságukat és harci szellemüket vetették latba.

SZICILIA ÉSZAKKELETI HARMADÁRA

összpontosul a tengelycsapatok védelme egyre inkább — közli Sertorius, az Europress katonai szakírója. Ennek megfelelően Szicília nyugati részét most Palermo, Marsala és Trapani nagyobb városokkal tervszerűen kiürítették. Közben sikeresen elhárították az ellenség kísérleteit, hogy a tengelycsapatok visszavonulási mozdulatait megzavarja és nagyobb csapatrészeket elvágjon.

A középső szakaszon továbbra is súlyos harcok folynak. — A Caltanissetta-Enna térségéből előnyomuló amerikai csapatoknak a legnagyobb erőfeszítések ellenére sem sikerült, hogy áttörjenek az északi partiz.

RÓMAI

közlés rámutat az angolszász hírszolgálat azon tévedésére, mely szerint csapatok már elérték volna a San Stefano észak-szicíliai kikötőt. — A tévedés nyilván onnét származhatik, hogy összetévesztették ezt a helyet a hasonló nevű délnyugatszicíliai helységgel. — Az utóbbit ugyanis a tengelycsapatok esütőtörőkön tervszerűen átengedtek.

Olasz lapok bizakodóan ítélik meg a helyzet további alakulását és rámutatnak arra, hogy Nyugat-Szicília tervszerű kiürítése és a sziget északi részén a védelem rendszeres megerősítése valószínűleg rövidesen az olasz-német csapatok harci erejének fokozódásában nyilvánul meg. Ezzel szemben az ellenséges erők jórészt most az angolszász hadvezetőség és az újonnan elfoglalt terület megszállására kénytelen elvonni.

EISENHOWER

hadijelentése figyelemreméltóan ír az olasz-német ellenállásról. Azt mondja, hogy a tengelyerők egyre szívósabban harcolnak s hogy az Etnánál a németek igen jó védelmi vonalat létesítettek. Méterről méterre kemény harcokban kell elfoglalni a területeket — mondta az egyik nyilatkozatában az amerikai inváziós seregek főparancsnoka.

A NEMZETKÖZI TÁJÉKOZTATÓ IRODA

általános szicíliai helyzetképében rámutat arra, hogy az angol-amerikai hadvezetés hadműveleteinek súlypontját a sziget védelmének nyugati szárnya ellen fordítja, minthogy a brit és amerikai katonai kötelek áttörési kísérletei a cataniai síkságon (többnapos harcok után érzékeny veszteségek közben meghusultak. Az ame-

rikaiak újabban az arcvonal övezetében kisebb mozdulatokat is csak lehetőleg erős tüzési fedezéssel hajtanak végre. Az amerikaiak esütőtörőkön a le Madonie hegyesport-tödéltre tengely védelmének erőteljes visszacsapásával kerültek szembe. Ez a támadás elreteszelte a szorosokat és szakadékokat, amelyekben azután az amerikaiak megsemmisítő elhárító tűznek voltak kitéve. Az amerikaiak összesen 11 harcokos és 4 páncélos felderítő kocsit elvesztése után délnyugat felé húzódtak, hogy elkerüljék a bekerítést. Ettől délkeletre Enna-Leonforte térségében egész napon át tartó heves küzdelemre került sor. A tengely magasan levő állásokból nehéz fegyverrel a legvéresebb csapat mérte ezen a helyen Patton csapataira, partraszállásuk óta — Az amerikaiak harmadik támadó vállalkozását rögtön ellentámadással feltartóztatták. A sziget nyugati részén a tengely által nem védett területet az amerikaiak most valamivel gyorsabb ütemben szállták meg, miután nyilvánvalóvá vált, hogy a tengelycsapatok kivonultak onnan.

OLASZORSZÁG

emberfeletti küzdelméet ecseleli Gayda „A helyzet” c. cikkében, amikor az ellenség anyagi túlerőjével szembeállítja a tengely harci szellemét. Az olasz elszántság, hogy nem retorika és nem frázis, arra az Olaszországban elrendelt rendkívüli intézkedések is rámutatnak. Tizenhat korosztály behívása, uszodák bezárása, sportünnepségek beszüntetése támasztja alá azt a kijelentést, hogy Olaszország élethalál-harcot vív.

PALERMO KIÜRÍTÉSÉVEL

kapcsolatban, amit a német hivatalos jelentés közöl. Újabb

részletek közlik a város feladásának körülményeit. A kiürítést esütőtörőkön hajnalban hajtották végre a tengelycsapatok. Amikor az ellenség észrevette ezt, azonnal megindult a város ellen, úgyhogy délelőtt 10 órára már az angolszászok kezén volt Palermo. A várost elfoglaló angolszász csapatok egyik része még a város megszállása előtt elvált a főcsapat-tól és Marsala, valamint Trapani irányában tört előre. Itt sem talált azonban ellenállásra, mert — mint ahogy a hivatalos német hadijelentés közli — a két kikötőváros tervszerű kiürítése is már korábban, minden zavaró körülmény nélkül ment végbe.

RENDKÍVÜLI MÉRETŰ ANYAGFELŐRLŐ CSATÁNAK

nevezi Berlin a keleti fronton folyó, napról-napra hatalmasodó küzdelmet. Itt utalnak arra, hogy a felmorzsolási törekvések természetesen megfelelő hadmozdulatokkal járnak és ezért német illetékes körökben már előre elkészítették a közzétételre egyes területek tervszerű feladásának lehetőségére.

SZTALIN PARANCSA,

mely így szól: „Minden áron át kell törni a német vonalakat”, nagy visszhangot keltett német katonai körökben. A német hadvezetőség tudomást szerzett Sztalinnak erről az utasításáról, melyet a keleti arcvonal szakasparancsnokaihoz intézett s melyben leszögezte, hogy a veszteségekre tekintet nélkül kell kikényszeríteni német állásokon való áthatolást.

HATEZER SZOVJET PÁNCÉLOSKOCSI

megsemmisüléséről számol be a Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése, ennek az embert és anyagot egyaránt nem kímé-

lő taktikának eredményeként. A nagy nyári csata kezdete óta ennyi a szovjet harcokos vesztesége német megállapítás szerint.

A szovjet hadvezetőségnek nyilván az volt a célja az utóbbi napok sorozatos támadásával — közli Berlin —, hogy a keleti arcvonal gyújtópontjain minden rendelkezésre álló támadó erejének bevetésével a legnagyobb áldozatok árán is sikert érszakoljon ki. A kubáni hídfőtől az orelai szakaszig és fent északon Leningrádnál esütőtörőkön a kora reggeli óráktól az éjszaka beálltáig a páncélosok tömeges támogatásával szakadatlanul rohamozták a szovjet lövészkötelékek a német vonalakat, miközben az óriási csata két szárnya végén a bolsevisták többszáz bombázót és repülőgépet is bevetettek. Hiába volt azonban a nehéz harci eszközök és emberek hatalmas arányú felhasználása, sohasem sikerült megtörni a német ellenállás erejét és leküzdeni a német erővonalakat. — Ahol az ellenség néhány helyen helyi betörést tudott elérni, azonnali ellentámadással vagy megfeszítették a betörés helyét vagy olyan eredményesen elretesztették, hogy a szovjet sohasem tudta ezeket hadászati kiaknázni.

Összefoglalóan a helyzetet, megállapítható, hogy esütőtörők nap támasztott eddig a legnagyobb követelményeket a

FONTOS TUDNIVALÓK

Felhívás a kedvezményes gyümölcs-szeszfőzésre. (9)
Légypusztító recepteket kérünk. (9)

TOKES FOTO
FÉNYKEPEZŐGÉPET VÁSÁROL

német védelemmel szemben és ugyanakkor ezzel is érte el a német védelem a legjelentékenyebb elhárító sikerét. A szovjet vezérkar még a rendelkezésre álló erőket csütörtökön újból harcba vetette Orel térségében, ahol délről, délkeletről és északkeletről a németek erős tüzési és páncélos kötelékekkel állandóan támadtak. A német hadvezetőségnek az a törekvése, hogy saját csapatának legnagyobb kímélése mellett az ellenségnek minél nagyobb veszteségeket okozzon Orel térségében, ezért a rugalmas védekezés taktikáját követte, figyelemreméltó sikerrel. A németeknek sikerült állasai-

Német hadijelentés

A vezéri főhadiszállásról jelentik a Német TI-nek: A német véderő főparancsnoksága közli:

A kubáni hídfőnél, a miusi és doneci arcvonalon, Bjelgorodnál, valamint a Ladoga-tó felé a szovjet megújuló áttörési kísérleteit véresen visszavertük. Egy 50 páncélosból álló ellenséges rohamcsoportot, amely a német állásokba belört, megsemmisítettünk.

Az orel térségben tovább tartanak a változatos harcok. Itt erős ellenséges gyalogsági és páncélos támadásokat állítottunk meg súlyos harcokban. — Ellentámadással sikerült egy ellenséges erőcsoportot teljesen megsemmisíteni.

Pénteken összesen 337 szovjet páncélos löttünk ki.

Sziciliában a már kezdettől fogva kiűrés alatt álló nyugati részben az ellenség megszállta Palermo városát.

A német-olasz kötelékek védelmi arcvonalán kemény ellenes támadások hírsültak meg. Egy saját előretörés siker-

Olasz hadijelentés

Az olasz fegyveres erők főhadiszállásának közleménye:

Sziciliában az ellenség páncélos tömegeinek megnövekedett nyomása a tengelycsapatok új elhelyezkedését és ennek következtében Palermo városának kiűrését tette szükségessé.

Az olasz és német csapatok az egész arcvonalon mindenütt ádáz harcokat vívnak. A 161. és 163. gépesített tüzercsoport az utolsó napok során olyan vitélő állta a harcot, hogy az különös elismerésre méltó.

Torpedóvető repülőgépeink a szigettől keletre elsüllyesztet-

Leningrádban egymillió ember éhenhalt, Moszkvában éhségtől kimerült emberek esnek össze az utcán — mondotta Beaverbrock lord az angol felsőházban

Az éhség hajlja az orosz offenzívát — állapítja meg a Popolo di Roma

Róma, július 24. Beaverbrock lord, az angol felsőházban határozó képet festett Oroszország élelmiszer helyzetéről. Megemlítette, hogy Leningrádban már egy millió azoknak a száma, akik éhenhaltak. Moszkvában az éhségtől kimerült emberek esnek össze az utcán és az élelmiszerviszonyok tovább romlanak az egész országban. A stockholmi Afton Tidningen hasonlóan cikket közöl és megemlíti, hogy az orosz

Legújabb jelentések a keleti arcvonal eseményeiről

Berlin, július 24. NTI katonai munkatársának véleménye szerint azok a szovjet kísérletek, hogy bármilyen áron, még ezen az áron is eljussanak a döntésig, a keleti harctéren, azzal magyarázható, hogy a szovjetunió az immár két év óta igen súlyos anv-

kat visszafoglalniok gránátos és páncélos alakulatoknak nagy mértékű harcalkodásával. A szovjet csapatok Orel térségében közel 400 páncélos veszített. A bolsevistáknak azt a kísérletét, hogy keleten áttörjék Leningrád körül a német gyűrűt, csütörtökön a korai órákban egy több óráig tartó golyózápor vezette be a német állások ellen. A páncéloskocsik és harcirepülőgépek harcavetése ellenére sem sikerült a német ezredek állásait áttörni. A helyenként elért ellenséges betöréseket a német gránátosok ellentámadása már néhány órával azután visszaverte úgy, hogy az arcvonal minden részén a németek szilárdan tartják vonalukat.

rel járt. Augusta előtti ellenséges hajók elleni támadás folyamán a német nehéz harci repülőgépek 6 szállítóhajót megromáltak és egy 2000 tonnátartalmú teherhajót elsüllyesztettek.

A német haditengerészet járművei a Sziciliától északra levő terület felett 8 ellenséges repülőgépet lelőttek.

Az ellenséges légierők sikertelen támadást intéztek Kréta-szigete ellen és közben a légvédelmi erők a támadó kötelékekből 10 repülőgépet lelőttek és sok más gépet megromáltak.

A július 23-ra virradó éjjelen brit gyorshajóköték támadást intézett egy német hajókíséret ellen, a hollandi partok előtt. A hajókíséretet biztosító német repülő a támadást fellértőztatták és több óráig tartó ütközetben négy ellenséges gyorshajót olyan súlyosan megromáltak, hogy pusztulásukkal lehet számolni. A hajókíséret teljes számban befutott rendeltetési kikötőjébe. (MTI)

tek két összesen 15.000 tonnányi ellenséges gőzöst, eltaláltak és megromáltak két kereskedelmi hajót és egy petróleumszállító hajót.

Az ellenséges légierő hevesen támadta Szicília és Calabria partjait, a Peloro-fok és Villa San Giovanni között. Őt ellenséges repülőgépek lelőttek. Ellenséges repülő támadták Salernot, Ventotone szigetét, valamint Bolognát.

Az áldozatok száma és a károk nagyságát még nem lehetett pontosan megállapítani. (MTI)

polgári lakosság élelmiszer fejadagját ezentúl még kisebbre csökkentik. Az aratás nem bíztat semmi jóval a Szovjetunióban. Ezzel kapcsolatosan a Popolo di Roma rámutat arra, hogy mindez megvilágítja a mostani szovjet hadműveletek okát és természetét. A fentebbi hírek az orosz élelmiszerhelyzetre vonatkozóan arra utalnak, hogy itt az éhség által hajtott offenzíváról van szó. (MTI)

sorsának előléését még a meleg időszak hónapjaiban minden körülmények között és minden áron ki akarja kényszeríteni. Ez jellemző fényt vet a Szovjetunió belső helyzetére. Először is azt bizonyítja, hogy ott már kifogytak az időből. Nem akarják hogy újabb tél köszöntsen be igazi eredmények nélkül, ama hatalom döntő megsemmisítése nélkül, — amely mind jobban és jobban kezd a szovjet ellenállóképesség velejét. Eppen ezért a bolsevista hadvezetés ezúttal csakugyan

A Balkán védelmi előkészületeinél Törökország semlegességét, de hadbárlépését is számításba vették

Stockholm, július 24. (Bud. Tud.) Az „Afton Tidningen“ tudósítója jelenti, hogy a Balkánon folytatódna a védelmi előkészületek. Két lehetőség feltételezésével dolgozták ki a védelmi tervezetet. Az egyik tekintetbe veszi Törökország további semlegességét, a

A Moszkvában alakult „Szabad Németország Bizottság“ kiáltványában a német hadseregnek csupán Németországba való v.szatérését követeli

Zürich, július 24. Bud. Tud. A svájci lapok londoni és washingtoni tudósítói szerint az angolszász fővárosokban megjelentést keltett a szovjetnek az a bejelentése, hogy „szabad Németország bizottság“ot alakítottak. A Neue Züricher Zeitung szerint londoni körökben feltűnt, hogy a bizottság megalakításának bejelentése egybesik Majszky londoni szovjet nagykövet útjával. Ellentétét látnak az angolszászok eljárásával szemben abban, hogy a Moszkvában létesített bizottság kiáltványa az eddig követelt kiszolgáltatás helyett belső átalakulásra, belső jóvátételre és felszabadításra és a háborús bűnösöknek bent az országban való megbüntetésére tartalmaz felhívást a moszkvai kiáltvány azzal az eddigi követeléssel el-

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése a szicíliai harcokról

Az amerikai és kanadai kötelékek új áttörési kísérletet Szicília nyugati és középső szakaszán valamint újabb angol-amerikai erők odahelyezése a keleti szárnyról megerősítik, hogy az amerikai angol hadműveletek súlypontját Catánia térségéből, most a sziget belsejébe helyezték át. Eisenhower amerikai főparancsnoknak ez az új intézkedése kétségtelenül azzal magyarázható, hogy a 8. brit hadsereg veszteség teljes támadásai a katániai sikeres északi szegélyén nem tudták megtörni a tengely biztosító erők ellenállását. A britnek nagy erőkkel páncélosok és csatahajók támogatásával végrehajtott mozdulatai Catániától délre és Gerdinél nagy veszteségek közepette megkísérelték. A német csapatok ismételt ellentámadásai a brit nyomás mindkét helyén tekintélyes veszteségeket okoztak az ellenségnek emberben és anyagban és félreérthetetlen tanujelét adták a német harclerőknek. Ez az ügyes hadvezetés Montgomery számára a catániai sikeres hadászati értéketlen területét tette, mert nem használhatta fel ugródeszkaként észak felé. A brit kötelékek elakadtak és állásarcra kényszerülnek, amelyben a tengelycsapatok jó magyarázati állásalkban minden előnyt kezükben tartanak. Egyes brit alakulatok ezért pén- teken délebbre helyezték állásait, mert az eddigi vonalakban túlnagyok a veszteségei. A harci tevékenység Catánia térségében egyébként mindkét részből jár, és tüzési tevékenységre szorított. Patton tábornok ameri-

kal kötelékek szakadatlanul kapnak erősítést Montgomery brit és kanadai alakulataiból úgyhogy most az amerikai angol inváziós hadsereg kelében nagyobb szabású átcsoportosítás van folyamatban. A amerikai Ptton tábornok nyilván azt a megbeszést kapta, hogy a hozzávezényelt brit kanadai erők támogatásával a sziget nyugati és középső szakaszán minden eszközzel áttörést vívjon ki, miután kiderült hogy Montgomery a keleti partok mentén nem tud előre jutni. Az amerikaiak és kanadaiak áttörési kísérletei a Le Madonie hegycsoporttól délre a Leon Forte térségben heves harcokra vezette. A tengely elhárítói erők pénteken is mindent megdöntök tartani biztosított vonalaikat és egy éjszakai betörést a hajnali szürkületig megint megkíséreltek. A német biztosító erők több ellentámadása érzékeny vereségeket okoztak az angoloknak és amerikaiaknak.

Amerikában, Ausztráliában és Angliában is felháborodást váltott ki Róma bombázása

Stockholm, július 24. O'Conel, az Északamerikai Egyesült Államok hercegprímása, Boston érseke, az United Press értesülése szerint püs-

mindent sorompóba állított. Berlin, július 24. A keleti arcvonal helyzetében nem állott be változás. Bár a szovjet eredeti tervnek kudarcra miatt kénytelen volt a támadást a keleti arcvonal egész hosszára kiterjeszteni úgyhogy most négy fő-támadási területen a Kubánán, Izjumnál Orelnél és a Ladoga-tó felé folytak a harcok, a szovjet tervek központjában még is Orel maradt. Itt a szovjet a támadó arcvonalat dél felé kibővítette.

másik pedig számol azzal, hogy Törökország szövetségesi oldalán esetleg belép a háborúba — jelenti a tudósító. A Fekete-tenger partján valamennyi német és bolgár csapatot egységes német főparancsnokság alá helyezték.

mentésük érdekében a keleti arcvonal egész hosszára kiterjeszteni úgyhogy most négy fő-támadási területen a Kubánán, Izjumnál Orelnél és a Ladoga-tó felé folytak a harcok, a szovjet tervek központjában még is Orel maradt. Itt a szovjet a támadó arcvonalat dél felé kibővítette.

lentében, hogy az ellenség ott tegye le a fegyvert, ahol van. A német hadseregnek csupán Németországba való visszatérését követeli. Végül feltétel nélküli megadás kifejezése helyett a megszállott területek kiűrését és a békétárgyalások megkezdését kívánja. Washingtoni diplomáciai és politikai körökben a moszkvai közlemény szintén bizonyos meglepetést keltett. Londonban azt hiszik — írja a Die Tat londoni tudósítója —, hogy a szovjetnek ez a lépése párhuzamosan áll a lengyel bizottság megalakításával. Politikai megfigyelők azon a véleményen vannak, hogy Moszkvának ez a lépése súlyos problémákat vetett fel. Azt hiszik, hogy a brit kormány Moszkvában tudakozódni fog az új bizottságnak jelentőségéről.

Pénteken városi közgyűlés lesz

Debrecen város törvényhatósági bizottsága pénteken délután öt órakor rendkívüli közgyűlést tart. A fontosabb ügyek közé tartozik a Kormányzóhelyettes úr emléke megörökítésére vonatkozó közgyűlési határozat jóváhagyása. Több kitűnő tisztviselőt előléptetnek, így dr. Való Antal, dr. Orsz. Árpád, Zádor Gyulát, dr. Koller Józsefet, Szegedy Lajost, Oláh Gézát, vitéz Gyarmathy Miklóst, Török Tibort.

Félmillió pengős kölcsönt vesz fel a város a kétrendbeli kislakosok bérlés céljaira, negymillió pengőt a fedett uszoda építésére a MABI-től. Egyéb beruházásokra 2.324.600 pengős kölcsön felvételéről is határoznak.

A Hortobágyon 330 holdon házikézelésben takarmányt termesztenek. A vágó- és húsvizsgálati díjakat újból szabályozták. Vállalatba adják a Ferenc József úti sétányjárdá burkoló munkáit.

Péntek délelőtt a kisgyűlés ülésezik és itt is több fontos ügyben hoznak határozatot. — Így a Pallagi Akadémiának bérbeadnak 193 hold földet. —oo00—

Megerősítette a miniszter a rektor és a dékánok megválasztását

A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Bodnár János egyetemi nyilvános rendes tanárnak a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem rektorává, dr. Vasady Béla egyetemi nyilvános rendes tanárnak a jog- és államtudományi kar, dr. Sztelho Zoltán egyetemi nyilvános rendes tanárnak a jog és államtudományi kar, dr. Boros-Nachtnel Ödön egyetemi nyilvános rendes tanárnak az orvostudományi kar, dr. Fest Károly egyetemi nyilvános rendes tanárnak a bölcsészettudományi kar dékánjává dr. Erdős Károly egyetemi nyilvános rendes tanárnak a református hittudományi kar prodékánjává, valamint dr. Csilléry András egyetemi nyilvános rendes tanárnak az orvostudományi kar jegyzőjévé az 1943-44. tanév tartomára történt megválasztását jóváhagyólag tudomásul vette és nevezteket ebben a a tisztségükben a monjolt ill tartamára megerősítette. —oo00—

Washington, július 24. (Bud. Tud.) Roosevelt a Róma ellen intézett légi támadást a Sziciliában küzdő amerikai katonák érdekében álló szükségességek minősítette Hangoztatta, reméli, hogy Németország és Olaszország Rómát nyílt várossá nyilvánítja.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Gróf Károlyi Imre július 24-én délben Nagymázyonyban hosszas szenvedés után elhunyt. Fiának, ifj. gróf Károlyi Gyulának halálát, majd feleségének rövidesen követő elhunytát nem bírta elviselni. Temetéséről még nem történt intézkedés.

Washington, július 24. (Bud. Tud.) Roosevelt a Róma ellen intézett légi támadást a Sziciliában küzdő amerikai katonák érdekében álló szükségességek minősítette Hangoztatta, reméli, hogy Németország és Olaszország Rómát nyílt várossá nyilvánítja.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Gróf Károlyi Imre július 24-én délben Nagymázyonyban hosszas szenvedés után elhunyt. Fiának, ifj. gróf Károlyi Gyulának halálát, majd feleségének rövidesen követő elhunytát nem bírta elviselni. Temetéséről még nem történt intézkedés.

Magyarország új külügyminisztere Ghyczy Jenő lett

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója két nagyjelentőségű kéziratot bocsátott ki. — Mindkettő a mai hivatalos lapban jelent meg. A legfelsőbb elhatározás Magyarország külügyének vezetését olyan férfiú kezébe adta, akinek mulja, diplomáciai szolgálata, a nemzet érdekében eddig is végzett megbecsülhetetlen szolgálata ezen a téren még tágabb lehetőséget kapott. Eddig is állandó helyettese volt a külügyminiszternek.

A külügyminiszter változásáról a következő hivatalos jelentések adnak hírt:

A MTI jelenti: A Budapesti Közlöny vasárnapi száma legfelsőbb kéziratokat közöl.

„Magyarország Főméltóságú Kormányzója a következő legfelsőbb elhatározást, illetve kéziratokat méltóztatott kibocsátani:

A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére dr. nagykállói Kállay Miklós, m. kir. titkos tanácsost, miniszterelnököt a külügyminisztérium vezetésére alól felmentem és giczi, assakürthi és ablóczkürthi Ghyczy Jenő rendkívüli követ és meghatalmazott minisztert, m. kir. külügyminiszterre kinevezem. Vonatkozó kéziratokat idezárom.

Kelt Budapest, 1943. július 24.

Horthy sk. Kállay sk.

Kedves dr. Kállay! Előterjesztésére önt a m. kir. külügyminisztérium vezetésére alól ezenel felmentem, és a minisztérium élén nehéz körülmények között, fáradságosan buzgalommal és odaadással teljesített kiváló szolgálatait meglegező köszönetemmel nyilvánítom.

Kelt Budapest, 1943. július 24.

Horthy sk. Kállay sk.

Kedves Ghyczy! A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére önt m. kir. külügyminiszterre kinevezem.

Kelt Budapest, 1943. július 24.

Horthy sk. Kállay sk.

A MTI jelenti: A Kormányzó Úr főméltóságába kezébe szombaton délelőtt 11 óra 15 perckor tette le a hivatali esküt Ghyczy Jenő m. kir. külügyminiszter. Az eskütételi szertartásnál közreműködtek dr. Jekkel-falussy Zoltán belső (titkos) tanácsos, mint zászlósúr helyettes. Az eskümentőt dr. Szép László, miniszterelnökségi miniszteri osztályfőnök olvasta fel. Az eskütétel után a Kormányzó Úr Ghyczy Jenő m. kir. külügyminisztert kihallgatáson fogadta.

Ghyczy Jenő született 1893. május 4-én a komárommegyei Kisigmánd községben. Katolikus vallású, középiskolai tanulmányait Komáromban végezte, főiskolai tanulmányait Bécsben folytatta, ahol a konzuli akadémiának volt a hallgatója. A háború első napjaitól kezdve katonai szolgálatot teljesített. Osztrák-magyar konzuli attasévé nevezték ki. 1919-ben magyar külügyi szolgálatba lépett mint konzul és a magyar konzulátust vezette Kölnben 1921 februárig. 1921 februártól hosszabb időn keresztül gróf Bánffy Miklós és Daruváry Géza külügyminisztereknek volt a titkára. 1924-ben a bécsi magyar követséghez, majd 1926-ban a szófiai követséghez helyezték át követségi titkári minőségben. 1930-ban mint első beosztott a prágai követségen kapott beosztást. 1931-ben nevezték ki másodosztályú követségi tanácsosná, 1935-ben a belgrádi követséghez helyezték át. Mindkét helyen főfeladata a magyar kisebbségek ügyének intézése volt. 1936-39-ig mint első beosztott a berlini követségen teljesített szol-

gálatot. 1939-ben a központban átvette a politikai osztály vezetését, ebben a beosztásában rendkívüli követ és meghatalmazott miniszterre nevezték ki. Két és fél évig állt a minisztérium politikai osztályának élén s ezek az évek a magyar külpolitika legmozgalmasabb időszakához tartoznak. Erdély visszacsatolása érdekében végzett tevékenységéért a Kormányzó Úr a Magyar Erdemrend középkeresztjéhez a csillagot adományozta. Számos magas külföldi kitüntetés tulajdonosa. 1941 szeptemberében a Kormányzó Úr a külügyminiszter állandó helyettesévé nevezte ki.

Ghyczy Jenő külügyminiszter hivatalbalépése alkalmából szombaton délelőtt fogadta a külügyminisztérium nagytanácstermében a minisztérium tisztviselőkarát, akiknek nevében Nickl Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter köszöntötte a külügyminisztert. A külügyminiszter melege hangon mondott köszönetet az üdvözlésért.

Ghyczy Jenő külügyminiszter hivatalbalépése alkalmából megleghangú táviratokat küldött Benito Mussolininak, az olasz kormány fejének, továbbá Ribbentrop német birodalmi külügyminiszternek, Filov, Sigemicu és Ramsai külügyminisztereknek, valamint Bastianini olasz külügyi államtitkárnak.

Szentmiklóssy Andor a m. kir. külügyminiszter állandó helyettese

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. külügyminiszter szentmiklósi Szentmiklóssy Andor rendkívüli követ és meghatalmazott miniszteri címmel és jelleggel felruházott elsőosztályú követségi tanácsosnak a m. kir. külügyminiszter állandó helyettesítésével történt megbízása folytán, a m. kir. külügyminisztérium politikai osztályának vezetésével a m. kir. külügyminiszter pesti és szegedi Maszák Aladár másodosztályú követségi tanácsost bizta meg.

Beregfy Károly altábornagy, hadtestparancsnok magasabb beosztásba távozott

Mint értesülünk, legfelsőbb rendelkezés folytán Beregfy Károly altábornagy, a debreceni hadtest parancsnoka magasabb beosztásba távozott, minek folytán megvált a hadtest vezetésétől és elköltözik Debrecenből.

Távozása alkalmából Debrecen közhivatalainak és intézményeinek vezetői meleg szeretettel búcsúztatták és ehhez a búcsúhoz őszinte nagyrabecsüléssel és tisztelettel csatlakozik a polgári társadalom széles rétege.

Beregfy Károly altábornagy a honvédtábornoki kar egyik legkiválóbb tagja és mikor az eddiginél is magasabb beosztásba szölitja a Legfelsőbb Hadúr, akkor ebben a ténnyben nagyszerű vezetői és irányítói képességeinek, teljes katonai tudásának és rátermeltségének magas elismerését láthatjuk. Az az idő, melyet Beregfy altábornagy a debreceni hadtest élén eltöltött, megmutatta azokat a nagyszerű képességeket, melyek mind magasabb katonai pozíciókra predesztinálják. Ő a történelmi nemes hagyományokon alapuló új magyar katonai szellem képviselője, mely messzebb távlatokba tekintve, nemcsak szigorúan vett napi katonai feladatok betöltését veszi kötelességének, hanem az egész nemzet katonaság nevelését, beállítását, hősi felfogására gondolkodásra, jól tudván, hogy csak ez biztosíthatja a magyar nemzet jövőjét. Ettől a tudattól vezettetve fordított nagy gondot a leventeintézményre, a jövő katonáinak előzetes kiképzésére, ez indította arra, hogy ahol csak mód és alkalom nyílt, érvényesítette befolyását polgári vonalon is a fegyvelméről, a kötelességteljesítés, katonai szellem, a pontosság kiteljesedésére. Csak egy részlet, de érdemes felemlíteni a pontatlanság rossz debreceni szokásának megszüntetésére tett eredményes intézkedéseit.

Szigorú, keménykötésű, de igazságos parancsnokot ismert meg benne minden alárendelje. Az az emelkedett szellemű katonanevelő munka, melyet a Hadiakadémia parancsnoki pozíciójából hozott magával, ve-

zette mint hadtestparancsnok is. A parancsnoksága alá helyezte alakulatok elsőrendű kiképzése, harckészségének biztosítása volt mindenekfelett való gondolja. A magasabb vezetés ellátása mellett a csapatok ütőképességének, erős fegyelmének, rendíthetetlen szellemének és kemény magatartásának előmozdítása vezette minden intézkedésében, miután ezek a tulajdonságok alapjai az erős hadseregnek.

De nem feledkezett meg a mai idők szociális vonatkozásairól sem. A hadigondozás feladatait is szívén viselte. Ennek szép és korszerű kiteljesedése a Hadtest Hadigondozási alap létesítése, melynek révén sok rokkantokról, özvegyről és árváról történik a jövőben megfelelő gondoskodás.

Beregfy Károly altábornagy a kötelességteljesítés névtelen hive volt. A maga személyében gyakorolta ezt elsősorban. Innen volt az, hogy nevével az újságok hasábjain két éves debreceni tartózkodása idején nem igen találkozhatott az olvasó, pedig mindenütt ott volt, hova hivatala és rangja szölitotta.

E kiváló férfiú, a katonai erények megtestesítője most távozik Debrecenből. Magasabb beosztásába a debreceni polgári társadalom jókívánságai és tiszteletének kifejezése is elkísérik. A katonaság és polgárság közötti jóviszony régi szölama Beregfy altábornagy itteni működése idején mélyebb értelmet kapott, mert az ő figyelemre és követésre méltó felfogása szerint ma mindnyájan honvédek vagyunk, csak az egyik fegyverrel, a másik polgári munkával szolgálja a hont. Éppen ezért a polgári társadalom tiszteletteljes búcsúja is méltán száll a magasabb beosztásba távozó Beregfy altábornagy felé.

— Házat vásárolt a nagyváradi román konzulátus. A Belynay Antal-utcán vásároltak meg egy egyemeletes házat, mely a jövőben a konzulátusi hivatal helyiségeit is adja

Uj vonatpár forgalomba helyezése

Ertesítjük az utazóközönséget, hogy 1. év augusztus 1-től visszavonásig nemcsak vasárnapokon, hanem hétköznapi napokon is közlekedtetünk motorvonatot. A motorvonat Debrecen fátalepről indul 6 óra 10 perckor Acsádi utállomásra érkezik 7 óra 32 perckor, vissza Acsádi-utállomárról indul 20 órakor, Debrecen fátalepre érkezik 21 óra 21 perckor. A vasárnap közlekedő motorvonat menetrendje változatlan marad. — Debrecen Városi Gazdasági Vasút igazgatósága.

Ezer tonnás hajók számára teszik hajózhatóvá a Siót

Többszáz munkás dolgozik már Siófok közelében, hogy a Siót ezertonnás hajók számára is járhatóbbá tegyék. Nagy zilipet és erőműtelepet építenek és a munkálatok végeztével a Dunáról ezertonnás hajók kereshetik fel a balatoni kikötőket. A siófoki két közúti hidat nem építik át a munkálatok során.

DEBRECZEN 1943. VII. 26. 3. OLDAL

Ahol a keleti harcok folynak

Debreceni útleírás Cataniáról, melynek birtokáért véres harcok dúlnak...

Közel másfél évtizeddel ezelőtt bekés esztendőben kapott meg a debreceni származású tudós, Környei István, világköri tudományos expedíció vezetésére. A tudományos jellegű utnak több célja volt, részben egy könyvkiadóvállalat felállítására, részben a népszerű és élvezetes útleírások érdekében, másrészt egyik filmvállalat szándékolt az expedíció révén kulturfilmeket készíttetni a világ különböző tájairól és festői tájfelvételeket különböző tárgyu filmtörténetek környezetűl.

A tudományos út egész tömeget eredményezte az élvezetes útleírások és most, a háború utolsó napjaiban, amikor a cataniai citrom- és narancsligetek alatt ágyúk zajától reszket a föld, jellapozzuk a tudós leírásait arról a szicíliai városról, mely a politikai érdeklődés homlokterébe került. Brücke leírását adt Szciliáról P. Horváth Rezső is.

Catania közel 3000 esztendővel ezelőtt, egy rohamos virágzás kellemes állapotában él. Narancs- és citromerdők, pálmák, granátalmafa és banánligetek között erőteljesen fejlődik és úgy nyújtózkodik a hosszú szelcs tengerpartjának korméletek látatáján, akár egy rétes-szta, amelyet sodrófával nyújtanak szét. Régi, tiszta, fehéres sugárúttal mellette — amelyek sok kilométer hosszúak — száz és száz széles modern utcái van, s ezekben nagyrészt lazból épült csinos villák, pompás középületek, izléses magán házak sorra állnak. Maga a város egészen spanyolos külsejű és utcai népének arcan letörölhetetlenül ott mosolyog állandóan a dévidéki ember kincse: a derű, a vidámság, a jókedv, ami ráadásul igazi delolasz vérmérséklettel jut kifejezésre.

Széles, elegáns, ragyogóan tiszta sugárúttakon sétálunk végig a mosolygó városban. Első útunk a Dómba viz. Kilenyszáz éves székesegyház ez, amelyet a helyen állott egykori római templom romjaiból építettek. Remek barokk homlokzatát hat hatalmas szürke gránit oszlop díszíti, amelyek szintén antik múltúak, az ókori római színházról való. A három hajós, keskeny kupolás dóm belseje káprázatosan gazdag díszítésű. Az aranyak, ezüstök, márványok, bársonyok, mozaikok, festményeknek és színesüvegeknek pazar, de mindig izléses tömege borítja.

A dombon van a világhírű olasz művésznek, a cataniai születésű Bellininek síremléke. A dóm egyik kápolnájában, a Szent Agota kápolnában pedig Catania védőszentjének, Szent Agotának meghatározó emléktárgyait és ereklyéit őrzik, többek között legendás hírdő fátját. Ez a fától volt az, amely 251-ben a Etna egyik legveszélyesebb kitörésekor megállította a városig elérkezett izzó lavafojtalmot.

A székesegyház előtti nagy téren — amely antik türdök romjából épült — látható egy érdekes emlékmű, a Fostina dell Elefante. Hatalmas csörgő kútmedencéből apró törpe monolitlapozat emelkedik ki, amelyen lábával faragott fekete elefánt áll, a hátán egyiptomi obelisztkkel. Ennek csúcsán a város címere és egy ezüst kereszt díszlik. Erőtel a térről ragyogó üzletekkel, világvarosias szállodákkal és buja parkokkal hívalkodó sugárúttal ágaznak minden irányban. A déli térsarkon a pár lépésre levő kikötőbe lehet jutni, egy zajos, ezerszínű, tarka, zsúfolt piacon át, amelyen déli-élőtlönként igazi szicíliai vérmérséklettel, dallamos kiabálással zajlik az adás-vevés fontos napi szertartása.

Ezoknak a Via Stesicoro Etna fut ki a térről s ha ezen a lávával kővezett világvárosi sugárúton végignézünk, a legpompásabb látványok egyike tárul elénk. A színes tömeg nyüzsgésétől tarka utca két szélén ragyogó üzletek szárai sorakoznak a parkokból óriáspálmák legyezői intogotnak, feliebb a heu-

seg lépcsőzetesen elhelyezkedett kertjei, szőlői, narancserdői és olajligetei zöldrenek, a délszaki nap lomboló ragyogásában, az egész buja képet pedig mintegy megkoronázza a szedületes magasságban trónoló óriáshegy, az ezüstös, ragyogó hóspáncsot ékesített ven Etna. A vulkán csúcsán szikrázó, hideg ragyogással fénylik a hó, a csúcs felett pedig keskeny lobogó úszik lassan jónomán és rekonyan. A tűzhányó justesikja.

Mindéz a remek sugárúttal hátrébebe áll, mint keresetlen beállított díszlet. Ezt a látványt a néző sohasem felejtje el, annak tökéletes szépségéhez pedig kevés természeti szépség fogható.

Catania egyébként zsúfolásig van természeti szépségekkel. Remek tengerpartja döbbenetesen nagyszűrtű a tenger vizébe fagyott szeszélyes alakzatokban álló fekete lavatörőbökkel. Parkjai és magankertjei zsúfolásig teltek az afrikai és európai éghajlat királyi növényeivel: ritka fenyőóriásokkal, hatalmas pal mákkal, groteszk kaktuszokkal, ismeretlen virágigazsokkal és más növényesodákkal.

Szép templomban is bővelkedik Catania. A láva által csaknem egészen elpusztított római színház mellett áll a La Caracolla. San Blagio temploma, ahol Szent Agota vértanúságát szenvedte. Itt áll a Santo Carcere temploma is, a vértanú leánya egykori tömlőce helyére épült modern templom. Assisi Szent Ferenc temploma, a Dell Immacolata impozáns, elegáns háromhajós templom. Ez előtt játszódnak naponta a kora reggeli órákban Catania különös nevezetessége: az utcai termény-tőzsde, amely egy óráig tart és amelyen a földbirtokosok, kereskedők, exportőrök, spekulánsok és alkuszok a legnagyobb forgalmú között bonyolítanak le milliói üzleteket is a legfontosabb terményekben (mandula, mogyoró, dió, pisztácia stb.). A nevezetesebb antik emlékek

A debreceni tábla mérsékelte a csalás kísérlete miatt eítét Bethlen István büntetését

Kétezer öfát kínált eladása a debreceni kereskedőknek

Hírt adunk nemrégben arról, hogy a debreceni törvényszéken dr Trásy András tanácselnök elé került csalás kísérlete miatt Bethlen István, aki úgy szerepelt mint gróf Bethlen István, a volt miniszterelnök unokatestvére és vagyonos erdélyi földbirtokos. Kapcsolatba került több debreceni tüzifakereskedővel és 2000 öfát kínált eladásra. Kijelentette, hogy pénzre nincs szüksége, majd ha a fát átveszik a kereskedők és a közönségnek kiárúsítják, akkor majd elszámolnak. Kijelentés helyezett, hogy elintézi befolyásos barátai révén, hogy a szállításhoz elegendő vagonot kapjanak.

A tüzifakereskedők komolyan vették az üzletet, annyira megbíztak a komoly fellépésű Bethlen Istvánban. Néhány nappal a tárgyalás után Bethlen István 10.000 pengő előleget kért a fára, mert — mint mondotta — nem kapta meg pénzt gróf Bethlen Györgytől, aki 70.000 pengőjével tartozik és szüksége van „költőpénzre”. A pénz kifizetése előtt érdeklődtek Bethlen István felől a kolozsvári rendőrségen és azt a felvilágosítást kapták, hogy nincs tüzelőfája eladó és nem gróf Bethlen István, hanem Kotta István, egy grófi családnál alkalmazásban volt szakácsnő fia. A rendőrség így kapcsolódott az ügybe és mivel megállapították, hogy nincs eladó 2000 öf tüzifája, megindult ellene az eljárás csalás kísérlete miatt.

A törvényszék hathónapi börtönre ítélte el. A tábla most tartott tárgyalást az ügyben és mérsékelte a büntetést hathónapi börtönről négyhónapi fogsárra.

Erdékesége az ügynek, hogy Bethlen István, aki mindig hangoztatta, hogy ő nem Kotta István, nem a szakácsnő fia, hanem Bethlen Eszter grófnő törvénytelen gyermeke és csak gondozásra volt kiadva a grófnő szakácsnőjéhez, akinek férje volt Kotta István, Bethlen Eszter öt fiává fogadta és az örökbe fogadást jóváhagyta a román igazságügyi minisztérium is azzal, hogy a Bethlen István nevet használhatja, de a grófi cím nélkül. Utlevélt is így állították ki a román hatóságok még 1934-ben Bethlen István névre. Az örökbe fogadásra vonatkozó iratokat Bethlen István csatolta is a bíróság előtti levő iratokhoz. Bethlen István különben hangoztatta, hogy ő nem használta levelezésben, utlevéleiben sem a grófi címet, bár őt az örökbe fogadás következtében, mint gróf Bethlen Eszter természetes fiát, a grófi cím is megilleti.

—oo000—
Bunvadi eljárás indult a jószal Hangya üzletvezetője, Szabó János ellen, aki többek vallomása szerint a 22 filléres csomagos dohányt 28 filléresre adta.

Rekamiekk, fototelek
jómínőségű huzatokkal, hajlított ebédlőszékek, konyhaberendezések nagy választékban olcsón vásárolhatók.
Bucsku asztalosmester
ÁRPÁD-TÉR 24.

DEBRECZEN 5. OLDAL 1943. VII. 25.

Cataniában a római Odeum maradványai és mellette a görög színház romjai, a római színház kis negyedív-maradványai, az antik fürdő romjai, mindez a város központjában a dóm közelében található. A nagyszabású görög színház 33 ülősorából ma mar csak 12 van meg, azonban ezek még viselik egykori márványlapjaikat, amelyek más antik színházból teljesen hiányzanak. A romok nagyságából könnyűszerrel következtethetünk arra, milyen hatalmasak voltak ezek az építmények valaha a maguk episében, ami az egykori ősi Cataniának nagyságát és fontosságát bizonyíthatja.

A város egyik legfőbb büszkesége a Via Stesicoro Etna a közepről nyíló, óriási nyitvanos park, a Villa Bellini. Ez a lépcsőzetes terraszra épített, páratlan gondosságú liget, valogatott izléses van rendezve és beültetve. Amel a szicíliai éghajlat gazdagsága és büszkesége adni tud taban, dísznövényben, virágban és kertészeti remekművekben, az mind egy rakáson, zsúfolásig megtalálható ebben az elbájoslóan kedves kertben, a pálmáktól a búske orchideáig. — Kevé-olasz városnak van még olyan gazdag nyilvános kertje, mint Catania, ami nagy-nagy szó abban az országban, ahol versengés folyik a városok között ezen a téren.

Végül meg kell emlékeznünk Catania egy érdekes ritkaságáról is, amely főleg azért érdekelhet bennünket, mert — magyar.

Az egyik nagy szállodának, a Hotel del Európának harmadik év óta tulajdonosa egy Szaraszról odaszármazott derek magyar ember: Szamko Sándor, aki ma is nagy büszkeséggel hirdeli magyarságát és minden hozzá elavatogató honfitársát testvéri szeretettel és magyar vendégszereléssel fogadja, ami ugyancsak megérdemli és felejtethetlenné teszi a cataniai tartózkodást, messze lent délen, Afrika tőszomszédságában...

Háborús történet

Írta: IGNÁCZ RÓZSA.

A veszprémmegyei Bátorke-szin született ez a Kukta Pál, akinek most a fényképét nézegetem. Alacsony, barna parasztfiú divatosan kurtított, tömzsi bajszú visel. Kisbickolt csizmáján vasárnapi fény csillog, sugárzik csontos arca is, ahogy fogja a képen rokolyás menyasszonya kezét. Állanak ezen a képen a jegyesek, a vidéki fényképező bamba „beállításában” átszellemült és mereven a másik kép, — fontos ezt megjegyezniem, — úgy nevezett mellkép, nem a képeslap hosszában, hanem keresztben mutatja a jegyesek összehajló arcát, vállait, egészen derékig. Katonaorvos ismerősöm hozta a képeket, aki felváltva teljesít szolgálatot idehaza, a helyőrségi kórházban és sebesült szállító vonaton.

Sok romantikus történetet hallottunk az elmúlt világháborúban nyakláncban viselt amulettekről, melyek eltérítették a katonák szívének célozt golyót. Hallottunk levéltekről, melyekben viselt cigarettatartókról is melyek felfogták a golyót. Gyermekfejünkkel akkor azon törtük fejünket, hogy „fetalálunk” egy kis pánccal, melyet valami csodálatos módon minden katona a szívére ragaszt, hogy ne érhesse a golyó. Nem találtunk fel persze, el is felejtettük s bizony azután sem jutott eszünkbe, mikor új és újabb fiatalalt ölérszermakról olvastunk, — hogy mikor találgat fel már végre a „modern pánccát”, mely egyenként védelmez?

Kukta Pál vitézül harcolt az orosz háborúban, ahol mellővést kapott. Még másfél kilométer futott, mellette a golyóval. A mieink rátaláltak hamarosan Tüdőlével került a kórházba, majd sebesült vonatra. Megoprálták és ma már jó érzi magát. A

golyó másfél milliméterrel a szíve mellett szaladt el. Előbb azonban két centiméternyi szorzójel-alakot szakított a két tényépen, melyet Kukta Pál a belső zsebében viselt, a szíve fölött. A golyó „mellert kapott” a két kartonlapocskától és lecsúszott a tüdőbe. A két fénykép az állóképes és a mellkép mentette meg a fiú életét. Előtem fekszenek a képek, a katonarvos kölcsönkérte őket s elhozta nekem, hogy irjam meg a történetét.

Kukta Pál ismerősen hangzó katonai történetében nem a képek életmentése az érdekes és meghatározó, hanem az, hogy a golyó mindkét képen pontosan, az élő fiú helyett, a fénykép völgyén szívére szaladt keresztül.

Ósregi habonák jutnak eszünkbe, míg nézzük a szívenlött fényképeket: képirásról, kiabrázolásról... A történelmi pletyka szerint, Bethlen Gábor erdélyi fejedelem feleségét, Károlyi Zsuzsika fejedelemasszonyt úgy akarta elveszíteni az ellensége, Báthori Anna, hogy kírta a képet és tükkel szurkálta, ölte a képet napokon át, míg a fejedelem asszony csakugyan megbetegedett. Primitív népek ma is nagyon nehezen engedik lefényképezetni magukat s ha talán mégis kötélnak állannak, a kép sokkal többet jelent nekik, mint magunk-fajtánál. Valóban képmás lesz, helyettesíti úgy valahogy, mint Wilde híres regényében, a Dorian Gray-ben a képmás, mely az élő alak helyett szenvedett, csúfult és öregedett... Lám Kúta Pál vitéz dumántúli honvéd szerelem fényképe szíven találva hősi halált haltak, — s a derek honvéd életben maradvva nemsokára gyógyultan és boldogan utazik szabadságára, a menyasszonyához.

Megnyílt a hajdúszoboszlói fürdőben a „pezsgő-medence”

Óriási méreteket ölt a fürdő forgalma

Rekordforgalma van az idén a hajdúszoboszlói fürdőnek. — Fennállása óta ennyi vendége még sohasem volt. Egyformán vonatkozik ez a huzamosabb ideig ott-tartózkodó vendégekre, mint a fürdő napi látogatóira. Jellemző adat: múlt vasárnap több, mint tízezer pengő bevétele volt a fürdőnek a napi jegyeiből, ehhez jön a több ezer főnyi hetijegyből és havi bérlétekből egy napra eső összeg, úgy hogy ebben az évben a fürdő bevétele messze túlhaladja a megelőző évek bevételeit.

A közel és távoli vidékekről érkező fürdővendégek ezrei rengeteg pénzt hagynak Szoboszlón. Bizony az itt megforduló debreceniek irigykedve nézik azt a nagy fellendülést, amit szoboszlói fürdője révén elért. Az igaz, hogy a mai viszonyok között „háttulütője” is van a nagy forgalomnak — a piaci cikkek árának emelkedése. Minden drágább, mint Debrecenben. Előnyös tétele viszont az építkezés nagy száma. A fürdő környékén szinte minden utcában látni új építkezést.

Magá a fürdő igazgatósága új attrakcióval szolgált az idén

is. A népszerű és közkedvelt hullámfürdő mellett pezsgőfürdőt létesítettek. A medence már a szezon elején készen állott. Egy gépszijon mulott a megnyitás, végre sikerült megszerezni és az új medence már üzemben van.

A pezsgőfürdőnek lényege, hogy gépiertómű, illetve compressor segítségével sűrített levegőt nyomnak a likacsos alapzatú medencébe és a levegő buborékolva, pezsgelve tör fel. Nagyon kellemes hatású dolog és máris nagyon népszerű. A fürdővendégek válogathatnak a hullám- és a pezsgőfürdő között.

Az országban ez az első pezsgőfürdő szabadban elhelyezve. Idővel szénsavassá is lehet változtatni, de a mai világban az egy kicsit drága mulatság volna. Egyelőre meg kell elégedni a sűrített levegővel. Ez is nagyon jó.

Íme, Szoboszló továbbhalad a fürdőültúra útján.

—oo000—

Burgonyadrágítás miatt került a bíróság elé Szilasi László földműves, aki egy szekeren burgonyát hozott be eladni és nem szúrta adta hatósági áron, hanem csak „szemre” nagyobbra áron. A bíróság elítélte 150 pengő pénzbüntetésre.

10 holdas
TANYÁSBIRTOKOT,
KURIÁT
vagy 4-5szobás **KURIÁT** 5hold termőfölddel,
esetleg helybeli szép
BÉRHÁZAT vennék.
Ajánlatot „Azonnali lebonyolítás 35691” jelige alatt
BLOCKNER hirdetőbe, Budapest, Vilmos császár-út 33 kérek.

Házasodjunk? Ne házasodjunk?

Riport a házasságról

A házasságkötés az emberi élet egyik legfontosabb stációja. Karinthy Frigyes írja „Capillaria” című művének előtanulmányában: „Őt mindig felháborította az a tény, hogy nagy embereink adatai sorában felhozták, hogy mikor született és halt meg, mikor végezte tanulmányait és írta le élete főművét, azt ellenben sehol nem említették meg, mikor nősült. Pedig a házasság — mozdotta Karinthy — éppen olyan nagyjelentőségű állomása, sorsfordulója az emberi életnek, mint a születés, vagy halál, még ha azokat nem is lehet megismételni, mint a házasságot.”

Tagadhatatlan, hogy a házasság fölött sokat vitáztak már, sokan képtelen életformának tartották, mint Strindberg, aki megállapította azt, hogy lehetetlen házasságban élni két embernek, ugyanakkor azonban ötször nősült.

A házasság problémája egyébként is inkább a múlt század égető kérdései közé tartozott. A Strindberg, Weingeringek óta eltelt idő arra mutat, hogy az emberiség kezd betanulni a házasságot és erre mutat a statisztika is, mely kimutatja, hogy például Magyarországon húsz év alatt félmillióval nőtt a házaspárok száma.

Debreczenben az anyakönyvi hivatalban dr. Deák Sándor h. anyakönyvvezető becsátotta rendelkezésünkre az adatokat a házasság grafikonjáról.

A világháború utáni évek Debreczenben alaposan lehervasztották a házassági kedvet. 1920 és 1932 között főleg a középosztálybeliek tartózkodása szembeötlő a házasságtól. Ebben az időben jelentősebb számban csak az alsóbb társadalmi osztályokhoz köthető házasságot. Magyarán azt lehet találni erre: Trianon, leszükkült életutak, bezárult lehetőségek, eltorlasztott horizontok, B-lista, állásnékültség, hasztalan zörgetés a hivatalok, műhelyek, vállalatok ajtajain egy darab kenyért jelentő munkáért...

— Az 1933-as év jelenti Debreczenben a fordulópontot — mondja dr. Deák Sándor munkatársunknak. — Ettől kezdve emelkedik a házasságkötések száma, aztán jön három évben is egymásután a házassági dőmping... Később a történelem szele is végigsuhan az emberek felett és a közeledő háború, bevonulások újabb házasságkötések sorozatát hozzák. A folyó évben aztán már megint határozott csökkenés érzik...

Ez a helyzet debreceni viszonylatban a házasságok körül. És most nézzük meg országos szemlésekből.

Az 1930-as népszámlálást megelőző évtizedben pontosan 800.000 pár lépett házasságra a trianoni területen, az utána következő tíz év pedig 18.000 párral kevesebbet vezetett anyakönyvvezető elé. Ez a csökkenés nem túlmagy és úgy látszik, hogy főoka a gazdasági válság nehéz körülményeiben van. 1932-ben ugyanis 71.202 házasságot kötöttek meg, a következő évben pedig alig 1800 házassággal többet.

1920-ban, amely év egyébként ezekben a számokban nem szerepel, 104.000 új házasságot jegyeztek fel anyakönyveink, a következő évben az új házasságok száma meghaladja a 93.000-t és még 1922-ben is közeljárt a 90.000-hez, holott azóta egészen 1939-ig jóval alatta maradt a 80.000-nek is.

Ha mind a két évtizedből leszámítjuk a két rendkívüli esztendő, akkor a huszas évek 613.000 házassá-

ságával szemben a harmincas években 607.000 újonnan megkötött házasság áll, a különbség tehát oly kicsiny, hogy egyenesen elkel csodálkozni a társadalmi életnek azon törvényszerűségén, amely egymástól annyira eltérő gazdasági és politikai viszonyok között, a társadalmi közérzés olyan sok nyugtalansága közepette és annyi százezer egyéni elhatározás útján, ilyen bámulatraméltóan egyenletes eredményeket hoz.

Az új házasságok és a megszűnő házasságok mérlege húsz esztendő alatt kivétel nélkül mindig kedvező volt, vagyis a házasságban élők száma szüntelenül gyarapodott. Az egyenleg legmagasabb volt 1921-ben, amikor az újonnan kötött házasságok száma 41.621 volt, a legkisebb pedig 1932-ben, ekkor 16.816 házassággal nőtt a házaspárok száma. A huszas évek folya-

Hajdanában, danában...

Az alispán úr krokodilusai

A legöregebb emberek sem emlékeznek arra, hogy a Bácskában és Bánáthban valaha is rossz világ lett volna. Nótás hangulat járta tavasztól ősziig. Vojnich István báró Bécsbe járt fel pilseni sört inni, Delimanics alispán pedig Kassa környékére utazgatott vadászni. Csak ha követválasztás következett, lett izgatottabb a hangulat, mert akkor több bor fogyott, de azért a rend soha fel nem borult. A szerbeket Polit Mihály és Tomics Jása a Zasztavál tartották kézben, a bunyevácokat Vojnich István, a magyarok meg amúgy is sorra buktatták a kormány jelöltjeit, ha csak nem a Szemzők, Dunygerszky vagy Vojnovich familiák ajánlatával léptek fel.

Egy szép tavaszi napon a pesti Albrecht-úton (most Hunyadi János-út) sétálgattak többen újságírók s egyszerre a Lendl Rudolf villája kertjében megpillantottak három hatalmas krokodilust. Nosza rohannak is fel Lendlhez, aki fehérr kabátban preparálta a hatalmas hüllöket. A különben jókedélyű természetű követ nem szerte, ha munkája közben háborogtatták. Simon Vilmos és Petrássovich Géza, a két polihisztor újságíró azonban mindezzel nem törődve, nekimentek Dolfi bácsinak:

— Képviselő úr, honnét ez a három krokodilus?

Lendl letette a szerszámait, megnézte az urakat, akiket a parlament folyosójáról ismert s mosolyogva így felelt:

— A Begából!
— Ki lötte?
— Delimanics alispán!

Az újságíróknak több sem kellett. A két mondatból hasábkra terjedő riportokat írtak. A szenzációs cikkeket beszámolták arról, hogy a Bega-csatornában afrikai krokodilusok jelentek meg, amelyek a tengeren át jöttek fel a Dunán, Tiszán s a Bégában állapodtak meg. Ezek a beste jószágok — a vidéki lapok szerint — furdózókat és pásztorokat támadnak meg, a jószágállományban károkat okoznak. Ezért hajtóvadászatot rendeltek el s Delimanics alispánnak szerencséje volt, mert három díszpéldányt sikerült leterítenie Lendl Adolf most preparálja a holtak előtt közismerten vérszomjas jószágokat.

Másnap országos felhőrdülés lett Vojnich István rohant fel Pestre, hogy a miniszterelnökkel tanácskozzék emiatt, a parlamentben in-

mán az évi átlag 27.600 volt, a harmincas években pedig 24.127. Területeink egy részének visszanyerése csak az előző években hozott ezen a téren javulást.

Ha egy nemzet tagjai tíz esztendő alatt csaknem 800.000 új házasságot kötöttek meg és ha e tíz év alatt a házasságok száma körülbelül egyegyedmillióval nőtt, akkor ez azt jelenti, hogy az új házasságoknak csak egy része tud beilleszkedni a halál által felbomlott régi házasságok által üresen hagyott lakásokba és az élet más kereteibe, de a társadalomnak legalább 4—500.000 új házaspár elhelyezéséről és eltartásáról kell gondoskodnia. Ez a rendkívüli nagyjelentőségű társadalmi feladat ma még egészen ösztönösen folyik le, de itt lenne az ideje annak, hogy a családi politika kivétel nélkül minden esetben segítő módon avatkozzék be a családalapítók gondjainak enyhítésébe.

dől preparálás végett. Afrikai vadászakmányai voltak. S amikor dolgoztam rajtuk, két fránya újságíró meglátta. Bejöttek hozzám s faggatni kezdtek. Erre tréfásan mondtam nekik, hogy a Bégában lötték a hüllöket. Mire azt kérdezték, hogy ki lötte? Más név hirtelen nem jutott eszembe s Delimanicsot mondtam. Mire az újságírók megírták, Delimanicsot pedig majd a guta környékezte. Egyrészt félt a bortányítól, másrészt, mint kocavadásznak, hízgett hiúságának a hír s így nem nyilatkozott, hanem szabadságra utazott, míg az eset hullámai elsimultak. Ez így dióhéjban a valóság.

— Akkor mi is titoktartást fogadunk! — nevetett Polónyi Géza s azzal elváltak.

Három év előtt beszélte el e so-

Hogyan védjük meg a csecsemőket a bélszennyeződéstől?

Itt van a nyár forrón, égetően. A sok kellemes oldala mellett meg vannak a maga árnyoldalai is. Egy ilyen árnyoldal, hogy meleg nyáron sokkal nagyobb a csecsemő, kisdédek halál-özése. Ennek oka a bélszennyeződés. A bélszennyező rendszerint táplálkozási zavarok folytán áll elő. A nagy hőség nemcsak a táplálék, főként tehéntej gyors romlását idézi elő, nemcsak a baktériumok gyors elszaporodásának kedvez, de a csecsemő, kisgyermek ellenálló képességét is nagyban csökkenti, emésztését hátráltatja s olyan táplálékfeleség, az adagolás iránt is túlérzékeny, mely hűvösebb időben nem okoz nagy bajt. Nagy melegen gyorsan és tömegesen elszaporodnak a legyek, melyek a legveszedelmesebb bacillus terjesztők.

Aki a gyermekét igazán szereteti, aki a veszedelmes és költészerű betegeskedésektől meg akarja óvni, olvassa el és tartsa be a következő szabályokat, mert ezek betartásával elejét veheti a betegségnek. Már pedig könnyebb a betegséget megelőzni, mint gyógyítani:

1. Sohase válasszátok el nyáron csecsemőket.
2. A nemszoptatott csecsemők ételének elkészítésére mindig megbízható tejet vegyetek.
3. A friss tejet tisztá, sűrű szűrőn szűrjétek át és hideg helyen tartásotok.
4. A csecsemők táplálékát úgy készítsétek el, ahogy azt az orvos elrendelte.
5. A táplálékot mindig pontos időben és az orvos által előírt mennyiségben adjátok.
6. Mielőtt azt a csecsemővel megétetnétek, kóstoljátok meg. — Összement szavanyú, sárga vagy búzós tejet ne adjatok neki.
7. Övjátok csecsemőiteket a tűző napsugártól.
8. Nappal inkább hűvös szobában vagy árnyékos helyen tartásotok s este-felé, ha már kicsit lehült a levegő, vigyétek őt a szabadba.
9. Minél melegebb az idő, annál lengébben öltöztessétek a csecsemőt.
10. Övjátok úgy őt, mint táplálékát a legyektől.
11. Ha hideg, nyálkás, véres széklete van a csecsemőnek, ne adjunk más neki csak cukorpótlós orosz teát s kérjük ki az orvos tanácsát.
12. Aki nincs tisztában a csecsemő helyes táplálásával, kérje ki az orvos tanácsát és ne hozza nem értők utasítása szerint járjon el.

— Szíves szótát ívott Hajdúbozsor-ményben Horváth Imre két éves gyermek a szülei lakásán és életveszélyes sérüléseket szenvedett. A rendőrség vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy kit terhel a gondatlanságért a felelősség.

DEBRECZEN 6. OLDAL
1943. VII. 28.

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

rok frójának Lendl Adolf az esetet s most, hogy a világhírű nagy tudósunk és puritán politikuskunk nemrég elköltözött egy jobb házba, megírtam, mert alig elmar valaki az eset tanui közül.

Igy kerültek egyszer krokodilusok Torontóba, kánikulai kacsák helyett.

László Zoltán dr.

Rímekkel játszom

Rímekkel játszom néhanap, Ha lelkemre a gond szakad, Zenés szavakban könnyem ég. És mint a hab, oly könnyedén Suhanva, zengve szállanak, Adva hangomnak szárnyakat,

Mi lenne jaj! mi itt velem, Repülni gépen rímtelen? Cipelve bűt és gondokat, Nem volna esengő gondolat, Mely dajkálon így szól — csitt-csitt,

Ej, rossz fiú álmodj kicsit.

Mi lenne jaj! oly társtalan, Repülni itt fűn egy magam? Nem tudni, hogy rimes szavak Ott lenn szívvel játszanak, S visszhangot adva száll a rím. Az érzés tünder szárnyain...

Mi lenne jaj! mi lenne, mi? Ha nem tudnék felejteni, Dallal dícsérni a napot, Amért meleg, amért ragyog? S szeretni ezt az életet Csupán azért, mert élhetek.

Mi lenne jaj! mi én velem, Repülni gépen rímtelen? S nem látni édes álmokat. Csókot, mit száj a szájnak ad, Ha ritmuson nem érzem, Hogyan lehetne ő, — enyém? Magasban járva szüntelen, Más nem jutott, csak küzelem De jó a sors, mert dalt adott, Feledhetek, dalolhatok S a vészát kacagva álmodom Zengő szírmű virágokon...

Hangay Sándor

Korcsmárost játszotta

Egy vidéki korcsmárost feleltettek, hogy erősen vizelt bort hozot forgalomba. A feljelentés szerint több mint ötven százalék víz volt a borban vagy ha jobban tetszik: alig ötven százalék bor volt csak a vízben.

Az ügy bíróság elé került. A korcsmáros felháborodva védekezett a vád ellen.

— Hogy én vizeltem volna a bort? Ez aljas rágalom, amely ellen a leghatározottabban tiltakozom.

— Akkor talán valamelyik alkalmazzottja vizelte! — jegyezte meg a bír.

— Az sem lehetséges. Alkalmazottaimért fizbe merem tenni a kezimeit. Hanem most eszembe jutott valami. Ha talán az eladott bor mégis vizelve volt, akkor csak egy eset lehetséges. Van egy nyolcéves flam, nincs kiárva, hogy csatlalanságból ő öntött bele vizet.

A bíró elnapolta a tárgyalást és elrendelte a fiú tanúkenti kihallgatását.

A legközelebbi tárgyaláson meg is jelent a gyerek.

— Fiam — mondta neki a bíró — edesapád azt mondta, hogy talán te öntöttél vizet a borba. Lehetséges ez?

— Igen, bácsi kérem — felelte a gyermek — én öntöttem bele.

— Mert, tetszik tudni, a szomszédból ájtott a Sanyi és azt mondta, hogy játszunk valamit.

— Aztán mit játszottatok? — Korcsmárost.

NYUGODTAN AKAR ALUDNI?
Matracát, hencserét, reka-miét, jótollját csináltassa
Mandel
kárpitossal.
CSAPO-U. 28. (II. udvar.)
Kész árúk raktáron.

Villamossági
berendezéseket készít és javít
Horváth József
Villamosági vállalat Csapó-u. 72
Telefon. 11-88.

Gyógyhaskötő, Princes-fűző, melltartó, retikül, női ernyő, bőrkesztyű nagy választékban
Szenásy és Dakunál
Kossuth utca 2.

Mezey Béla lelkipásztor búcsúja és drámai erejű intelme a gyülekezethez

Huszonnégy év debreceni szolgálat után távozik el innen. — Ne gyűlölködéssel és tartalmatlan jármával forduljanak a más felekezetekhez tartozók felé, hanem szeretettel. — Nem az az ellenség, aki más templomba jár, hanem aki egyáltalán nem jár templomba.

Mezey Béla lelkipásztor hét esztendővel ezelőtt kezdte meg munkáját a nyilastelepi egyházközségben, de már 24 évet töltött Debrecenben az egyház szolgálatában. Azok közé a lelkipásztorok közé tartozik, akik sohasem csak a szigorúan vett kötelességüket végzik el, hanem ezen felül mindazt, amiben azt látják, hogy az Isten egyéb feladatát is rótt rájuk.

A Debrecen környéki tanyai körzetek nagy részét Mezey Béla lelkipásztor szervezte meg. Ő alapította és indította el itt a Keresztény Ifjúsági Egyesületet, hasonlóképpen a nyilasi és palagyi egyházi munkát. Élénk részt vett a cserkészmozgalom kifejlésében és elsőperctől kezdve, tehát már 21 év óta részese a levénte mozgalomnak. Érdekes, hogy a nyilastelepi egyházközség legelső megszervezésében is részt vett.

Mezey Béla lelkipásztor most búcsúzó gyülekezetétől. És a búcsú órájában nagyon őszintén nyilatkozik, ez az intelme az utolsó lelki ajándéka. Az egyházközség tanácsához intézett búcsújában többek között ezeket mondja:

Nincs lelki munka akadályok és küzdelmek nélkül. Ezt nekem is meg kellett tapasztalnom, valamint azt is, hogy a proféta sem kedves a maga házában. Ugy jöttem ebbe a gyülekezetbe annak idején, mint aki hazajön. Azzal köszöntöm be, hogy addig maradj, amíg szeretetet tapasztalok a gyülekezet tagjai részéről. Ha csak a szeretetet kerestem volna, akkor már az első évben el is távoztam volna a sok szeretetlenség és gyűlölet miatt. Egy vigasztalásom azonban mindig volt és van ma is: sohasem azok gyűlölték, akik templomosak, Istent keresők, hanem a „vasárnapi” vagy éppen „ünnepi keresztyének”, akiknek csak annyit jelent a református egyházhöz való tartozásuk, hogy néha-néha betévednek a templomba, vagy még érsekes idejük, de közben nagy buzgósággal szidják a másvallású és büszke önteltséggel emlegetik hitűségüket, amely pedig legfeljebb papiroskeresztység.

Mezey Béla az új lelkipásztorral is beszél búcsújában:

Sokszor kifogásolták, hogy nagyon keményen orosztom a gyülekezetet. Valóban megtettem és nem kerestem az Ige hirdetés nyomán senkinek a rokonszenvét. Az a meggyőződés, hogy semmit nem ér az olyan Ige hirdetés, amelyről a bűnösök nem feleltek fel, felzaklatott lélekkel távoznak. Természetes így az, hogy a megrogzított istenkáromlók, a gőgösök, az egyházért semmit tenni nem akarók nem szerettek és örülnek most, hogy távoztam. Nagy baj lenne, ha úgy változnék meg a személyesere következtében a helyzet, hogy elaltatnának lelkiismeretüket. Boldogan mondhatom el azonban, hogy az állás-cserére eszközölése alkalmával nem a magam anyagi előnyét kerestem, hanem olyan lelki pásztor, aki a megkezdett munkát tovább folytatja. Az imádkozók a bűneiket töredelmesen elismerik, így tehát Debrecenben éremi. Így nemcsak a nyilvános, hanem a magánbeszélgetés sem drágul.

Debrecenben naponta 14.000—15.000 beszélgetést folytatnak, amit azt jelenti, hogy minden tízedik ember telefonál a városban, alaposan kihasználva a Bell-találmány lehetőségét. Megkérdezzük meg, hogy a közelmúltban megjelent rendelkezés következtében, amely retorziót helyezett kilátásba arra az esetre, ha valaki indokolatlanul hosszú időn át veszi igény-

be a távbeszélőkészüléket, volt-e szükség intézkedésre, került-e sor valakinek a távbeszélő engedély megvonására?

— *Állatában nem panaszkodhatunk — hangzik a válasz — a debreceni közönség felegyelmzett és megérti az idők szavát.* Legfeljebb a hibabejelentések körül türelmetlen. A legutóbbi szövegalkalmával egyetlen nap alatt 130-an szólaltak be a központi hivatalhoz a készülékkel baj van. Természetesen azonnal kimentek a műszaki emberek a javítást elvégezni.

Naponta 14.000 ember beszél telefonon Debrecenben

Hatvanhét évvel ezelőtt, 1876-ban találta fel Bell amerikai fizikus a telefont és ez a világra szóló találmány néhány év alatt meghódította a világot. Hazánkban az első távbeszélőket 1880 körül vezették be. Napjainkban pedig, századunk modern világában, a mindennapi élet forgatagában szinte észre sem vesszük milyen szédületes haladást, fejlettséget ért el a távbeszélő első formája óta.

Debrecenben automata-telefonközpont van. A hívásra tehát gép végzi az egyes számok kapcsolását. Bonyolult, rendkívül érdekes szerkezet ez.

A debreceni távbeszélő-központ adatai felől érdeklődünk dr. Kulcsár Bertalan postafőigazgatónál. Készséggel megadja az engedélyt az adatok nyilvánosságra hozásához és a továbbiakban dr. Pokoly László postatitkár felvilágosításai alapján tudjuk meg a debreceni postahivata telefonközpontjának adatait.

— Az utóbbi időben örvendően emelkedett a telefonalkalmazók száma. Ma 2687 előfizelőnk van, tehát ennnyi készülék forog közlésben. A fenti számból 1488-nak van ikerállomása. 1939 és 1942 között a debreceni telefonközpont 1.900.000 beszélgetést kapcsolt. Napjainkban, amikor az ember idegzetes pattanásig feszült, különösen nagy jelentősége van a telefonnak, — mondotta munkatársunknak.

— *A most folyó évben naponta 52000 beszélgetést többet bonyolítunk le, mint 1939 május, vagy júniusában.*

Az országosra terjedő okos telefonautomata felülkereked a szó. Megtudjuk, hogy összesen 16 darab van Debrecenben közhasználatban. Ezekkel itt is sok baj van. — Sokan hamis pénzzel, vagy más furfangos módon próbálnak kapcsolást elősegíteni és ezzel természetesen kárt okoznak, rongálják a készüléket. Van olyan nap, hogy egy fülkében levő telefon négyszer is javításra szorul az említett okok miatt.

Erdekességként meg tudjuk dr. Pokoly Lászlótól, hogy Debrecenben nem állítják át az utcai távbeszélő készülékeket és nem emelik fel a beszélgetések díját 30 fillérré.

Csupán Budapest területére vonatkozik ez az intézkedés — kapjuk a felvilágosítást, — a vidék, így tehát Debrecenben nem érinti. Így nemcsak a nyilvános, hanem a magánbeszélgetés sem drágul.

Debrecenben naponta 14.000—15.000 beszélgetést folytatnak, amit azt jelenti, hogy minden tízedik ember telefonál a városban, alaposan kihasználva a Bell-találmány lehetőségét.

Megkérdezzük meg, hogy a közelmúltban megjelent rendelkezés következtében, amely retorziót helyezett kilátásba arra az esetre, ha valaki indokolatlanul hosszú időn át veszi igény-

be a távbeszélőkészüléket, volt-e szükség intézkedésre, került-e sor valakinek a távbeszélő engedély megvonására?

— *Állatában nem panaszkodhatunk — hangzik a válasz — a debreceni közönség felegyelmzett és megérti az idők szavát.* Legfeljebb a hibabejelentések körül türelmetlen. A legutóbbi szövegalkalmával egyetlen nap alatt 130-an szólaltak be a központi hivatalhoz a készülékkel baj van. Természetesen azonnal kimentek a műszaki emberek a javítást elvégezni.

Megtudjuk végül, hogy a legforgalmasabb időpont a hétköznapok délelőtti. Vasárnap jóval kevesebb a beszélgetések száma, ami érthető is, hiszen ilyenkor az üzleti élet szünetel.

Nagyon sokan veszik igénybe a távolsági beszélgetést is. *Attól, hogy a távbeszélő-központ adatai felől érdeklődünk dr. Kulcsár Bertalan postafőigazgatónál.* Készséggel megadja az engedélyt az adatok nyilvánosságra hozásához és a továbbiakban dr. Pokoly László postatitkár felvilágosításai alapján tudjuk meg a debreceni postahivata telefonközpontjának adatait.

— *Az utóbbi időben örvendően emelkedett a telefonalkalmazók száma. Ma 2687 előfizelőnk van, tehát ennnyi készülék forog közlésben.* A fenti számból 1488-nak van ikerállomása. 1939 és 1942 között a debreceni telefonközpont 1.900.000 beszélgetést kapcsolt. Napjainkban, amikor az ember idegzetes pattanásig feszült, különösen nagy jelentősége van a telefonnak, — mondotta munkatársunknak.

— *A most folyó évben naponta 52000 beszélgetést többet bonyolítunk le, mint 1939 május, vagy júniusában.*

Az országosra terjedő okos telefonautomata felülkereked a szó. Megtudjuk, hogy összesen 16 darab van Debrecenben közhasználatban. Ezekkel itt is sok baj van. — Sokan hamis pénzzel, vagy más furfangos módon próbálnak kapcsolást elősegíteni és ezzel természetesen kárt okoznak, rongálják a készüléket. Van olyan nap, hogy egy fülkében levő telefon négyszer is javításra szorul az említett okok miatt.

Erdekességként meg tudjuk dr. Pokoly Lászlótól, hogy Debrecenben nem állítják át az utcai távbeszélő készülékeket és nem emelik fel a beszélgetések díját 30 fillérré.

Csupán Budapest területére vonatkozik ez az intézkedés — kapjuk a felvilágosítást, — a vidék, így tehát Debrecenben nem érinti. Így nemcsak a nyilvános, hanem a magánbeszélgetés sem drágul.

Debrecenben naponta 14.000—15.000 beszélgetést folytatnak, amit azt jelenti, hogy minden tízedik ember telefonál a városban, alaposan kihasználva a Bell-találmány lehetőségét.

Megkérdezzük meg, hogy a közelmúltban megjelent rendelkezés következtében, amely retorziót helyezett kilátásba arra az esetre, ha valaki indokolatlanul hosszú időn át veszi igény-

A HUMORISTA SZEMÉVEL

A Szegény Józsi

Igy, a nyári vendégjárás idején sok kedves rokon felkeresi az embert. Eljön a Mácsi néni Maklódtról, a Tini néni Pákozdról, a Szerén néni Algyótról és hogy így együtt vannak, felrajzik a sok régi emlék. Kibeszélgetik magukat reggeltől napestig, a kávézás a kilencvenes évek emlékezes jegyében zajlik, a leves a századforduló nevezetesebb eseményi miatt hűl ki — ocelláni szundikást is feladják és vacsora után egyhangú a határozat, hogy na mára alusza a tiszahőrgi kriptában s így nem tiltakozhatik, áa arnál élénkebben horkan fel a Szerénke:

— Tudod, édesem, azért akartam beszélni, a szegény Józsi nekem udvarolt és el is vett volna, ha ki nem kosarazom.

A szegény Józsi már örök álmat alusza a tiszahőrgi kriptában s így nem tiltakozhatik, áa arnál élénkebben horkan fel a Szerénke:

— De drágám, ilyet ne mondj, a szegény Józsimmal a kőrosi majalison ismerkedtem meg, — igaz, hogy anyukám meg akarta fogni, de a Józsi kitarított mellett, nagyon hű természete volt, Isten nyugtassa.

Ebbe már Tini néni is beleszólt a baloldali ágyból:

— Na hát, ami azt illeti, a szegény Józsi, nyugodjék békében, sokféle csapta a szelet. En azt ugyan soha nem mondtam senkinek, de most már elköltözött, nyugodjék békében — nekem már előbb bevallotta, hogy nem tud nélkülem élni, mint neked, édes Szerénkém.

— Elnye, anyanyalom — ül fel az ágyban a két oldalról megtámadott Szerénke — ilyet már ne mondj. Hát nem ugyanakkor jöttél hozzám panaszkodni, hogy az Emil, akit a Kropacsék Juliót próbált elkaparintani, nem áll kötélnek?

Erre már Tini néni is felemelkedik, mint sellő a habokból és összecsapja a kezét:

— Tiszára elment a jó dolgod, Szerénkém, te mindig ilyen voltál, te pletykáltad azt is, hogy én a te Józsi dr. vadászok, pedig éppen fordítva volt, mert a Józsi, Isten nyugtassa, nagyon csapodár természetű volt, nekem még akkor is küldözte a virágot, amikor féligmeddig már jejjességben jártatok.

— Na ne vitatkozzatok — vág közbe most Mácsi néni, — aludjunk, mert reggel korán kelünk. Mindenki helybenhagyja, de öt pernyi csend után Mácsi néni szól meg a balsarokból:

— Te, Szerénke, hogy is hívták azt a kopasz könyvelőt, aki szegény Józsi a kaszinóban elnyerte az egész havi fizetését?

— Ez túlzás, szívem, — szól Szerénke — mert igaz ugyan, hogy a szegény Józsim, nyugodjék békében, szeretett néha elmaradni egy kicsit, de sose volt kártyás.

— Ugyan, ugyan — szól közbe Tini néni — mintha ma lenne, úgy emlékszem, sirva jöttél hozzám egy kedd este, hogy segítsünk, mert a Józsi, Isten nyugtassa, elkártyázott háromszáz forintot.

— Igen, igen — helyesel Mácsi néni — ez akkor volt, amikor a Grünvájg boltja leégett.

— Dehogy, édesem — mondja Tini, — a Grünvájg farsangkor égett le, ez meg májusban volt.

— Na mindegy, — szól Mácsi — aludjunk, mert éjfél van. Tíz perc csend.

DEBRECZEN 1943 VII. 23

— Alszolok már? — kérdi Szerénke.

— Nem — felelik a két sarokból.

Hát arra emlékeztek-e még, amikor szegény Józsi, Isten nyugtassa, nyul farkat ragasztott a D-zsö zsakettjére?

— Na, az nagyon rossz vicc volt — csattan fel Tini néni hangja — a szegény Józsi, nyugodjék békében, tréfas ember volt, de néha nagyon rossz vicceket csinált.

— Aludjunk — szól közbe Mácsi — egy óra elmúlt, leragad a szemem.

— Jó éjszakát, szép álmokat — hangzik a két másik ágyból. Negyedórás csend.

— Alszolok már? — hangzik Mácsi felől.

Es így megy hajnalig. Hetvenhétszer kimondatott, hogy most már aztán alvás, de alvás nincs. Rajzanak az emlékek. Aludni csak a szegény Józsi alszik, Isten nyugtassa, ha ugyan ő is nem forog a tiszahőrgi kriptában... (Kiss József.)

Mi történt ezelőtt 25 és 15 évvel

1918 július 25. A francia támadások tovább folynak s egyre nagyobb erejűek. A németek több hadianyagraktárt kénytelenek felrobbantani, nehogy az ellenség kezére kerüljenek. Nagyobb területen még a támadás mindig nem nyert. A harcok még a Marne-folyó mentén folynak. A németek új csapatokat hoznak a helyszínre s ezeket a segítségével akarják feltartani a nagy entente támadást.

Az 1918. évi Nobel békedíjat — svájci lapok híradásai szerint — XV. Benedek pápa fogja kapni, aki nagy erőfeszítéseket tett a béke fenntartása érdekében s ma is mindent elkövet, hogy a béke mihamarabb bekövetkezzék.

A szovjet törvényt hozott, melyben kijelenti, hogy Szovjet-Oroszország államformája a szociális köztársaság. A szovjet tehát a jövőben ezen a néven fogja nevezni magát.

1928 július 25. Borzalmos hírt röptet világra ezen a napon az egyik amerikai lap. A hír szerint Malmgreen professzor, az északi sarki expedíció eltűnt tudósát társai, Mariano és Zappi megették. A hírt egy pilótának a vallomása alapítja, aki azt állította, hogy mikor ő felfedezte Marianot és Zappit egy jéghegyen, akkor még velük volt egy harmadik ember is, aki nem lehetett más, mint Malmgreen professzor. A hírt a világajtó nagy felháborulással és hitetlenkedéssel fogadja. Szigorú vizsgálatot követelnek az ügyben.

Ezen a napon nyílt meg az olimpiaszínház Amsterdamban. A megnyitó ünnepélyen hatalmas közönség gyűlt össze, a hangulat azonban meglehetősen fagyos volt. A küzdelmek is megkezdődtek, eredmények azonban még nem érkeztek.

Kun Bélát elszállították Bécsből. Hír szerint Németországba keresztül fogják Oroszországba szállítani.

Jugoszláviában tovább tart a válság. A horvátok megalapították a horvát nemzeti frontot s még merevebben elzárkóznak a szerbekkel való minden egyezségtől.

— Kisújszállason lesz az idei „nagykún viadal”. A versenyek augusztus 20-án kezdődnek.

Hozott szövethoz is adok... Tegdes János... Kálvin-tér 16. Püspöki-palota.

Ingyen adjuk angorásoknak... LEVAI és BÖHM angoraszorbaváló... Budapest V. Ronyva-u. 5.

Hölgyeim! Hogy szép és tartós frizurájuk legyen, keressék fel bizaalommal Pelles András modern hölgytödrász szalonját, Deák Ferenc-utca 14-16. szám (Iparkamara alatt.)

Gyászrovat

Katona József földbirtokos temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből. Lakás: Arany János-u. 53. Dankó temetkezés.

Makai Imre honvéd 21 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Seres Dániel cipész 78 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap fél 6 órakor lesz a 4-es ravatalozó terméből. Lakás: Simonffy-u. 11. Gebauer rendezi.

Gombos Mária 8 hónapos korában elhunyt. Temetése vasárnap 4 órakor lesz a 4-es ravatalozóból. Gebauer rendezi.

Sinay József kőművesmester 90 éves korában meghalt. Temetése hétfőn délután négykor lesz a köztemetői 3-as ravatalozóból ref. szertartással. Lakás: Csap-u. 17. Pusztai temetkezési intézet.

Marjai Imréné 59 éves temetése vasárnap két órakor lesz a harmas teremből református szertartással. Lakás: Wolaffka-utca 25. Csúrka temetkezés.

Tarjani Piroska 9 éves temetése vasárnap három órakor lesz a harmas teremből református szertartással. Csúrka temetkezés.

Köszönetnyilvánítás. Szeretett jó gyermekem, testvérem és unokácskám, Nyalka Imre MAV mozdonyvezető temetésén megnyilvánult részvért, ravatalára küldött koszorúért, virágokért, a helyi vasúti tisztviselői karának és munkásainak, valamint sportbarátainak és jóismerőseinek ezúton mondunk fájó szívvel köszönetet. Nyalka Imre és családja.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik szeretettel férjem, édesapám elhunytával nagy bánatunkban részvételt voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, valamint a karfarsáknak ezúton mondunk köszönetet. Özv. Szabó Józsefné családjaival.

Nagy légyveszély fenyeget, védelmet a tifusz ellen?

Házi légyirtószerek receptjeit kéri szerkesztőségünk

„Egy családját féltő anya“ aláírással levelet kapott a szerkesztőségünk. A „Debrecen“ nyilvánossága útján arra szeretné felhívni az illetékes hatóságok figyelmét, hogy az idén fokozottan nagyobboldott a „légyveszedelem“.

Az idén máris sokkal több a légy, mint más években. A tavasz ugyanis jóval előbb beállt, mint szokott, nagyon meleg napok voltak és minden tekintetben kedveztek a legyek milliósámszámra való szaporodásának.

És mivel a baj sohasem jár egyedül, az anyaghiány itt is érezteti hatását, a légyfogókhoz nem tapad úgy a légy, mint kellene.

„Borzadva gondolok az őszre — írja az aggódó anya és igaz van — amikor más években is nagy tifuszjárvány volt Debrecenben.“

Tudvalevő, hogy a tifusz milyen úton-módon terjed. A legyek igen hatékony módon terjesztik ezt a veszedelmes betegséget. Nem vitás, hogy az idén sokkal nagyobb mértékben való fellépésére kell számítanunk. Es még egy szempont: lényegesen kevesebb szappannal rendelkezünk, mint békeidőben, takarékoskodniuk kell ezzel a fontos anyaggal. A szappannal való takarékoskodás viszont csak a tisztaság rovására mehet.

Az első tanácsa az aggódó anyának az, hogy „hatóságilag utaljanak ki anyagot a jó légy-papír előállításához és ami nagyon fontos: igen olcsó áron hozzák forgalomba, hogy a legszegényebb ember is megvehesse.“

A közegészségügyi hatóságok egészen bizonyosan gondolnak arra, hogy a légy túlzott elterjedése által előálló veszedelmet leküzdjék és meg is találják a módot rá. Vannak országok, ahol régóta bevezették a légyellenes napo-

kat, amikor felnőttek és gyermekek milliósámszámra pusztítják a legyeket. Talán nálunk is lehetne kísérletet tenni arra, hogy a gyermekek fogdosanak össze legyeket és jutalmat kellene adni ezért a munkájukért. Egy-egy légyfár mérhetően mennyiségű utódnak ad életet.

Valamikor mérhetően mennyiségű legyet elpusztított az arzénes légy-papír, amelyet tányéron vízbe helyeztek s a „légyveszedelmet“ így segítettek elhárítani. A közegészségügyi hatóságok talán a kémikusokkal karöltve kitalálnak most is valami jó módszert a légy elleni hadjárat sikeressé tételére.

Számos, ma is kapható mérge van, amely a legyet kitűnően pusztítja. Nagyon örülünk, ha a közönség közölné velünk bevált légyölő receptjeit, hadd tegyük azokat közzé. Egy könnyen előállítható receptet — különösen gazdák részére hozzáférhető anyagokból — itt közlünk.

Pákay József gazdájú a „Magyar Föld“ legutolsó számában leírja, hogyan szabadult meg a nyár kellemetlen tokaodóitól, a legyek-től. A recept ez: egy liter vízbe jó marék mákgubát kell tenni, utána a tűzön megforralni. Később egy deciliter vízhez ugyanannyi főzött tejet öntünk. Ezt kisebb edényben összekeverve eleddül adjuk a legyeknek. A tej minden szagot magába szed, így — írja Pákay — nem érezhető a gubával megforrt víz szaga sem. Erre a keverékre azonban a szemtelen tokaodók odasereglenek. És amelyik légy ivott a keverékből, igaz, hogy elrepült, de utközben leesett, vagy ahová leszállt, ott elpusztult. Pár nap alatt teljesen elfogytak a betegségesterjesztő legyek a szobából és a konyhából.

Felvidéki séta

Változatos vidéken szelik a kerekék az országutat. Ahogyan Munkács mögöttünk marad jellegzetes tájképével az Alföld és hegyvidék találkozására azt a benyomást kelti, mintha a mezőben ellentétes felszíni formák birokra kelnének az uralomért s hol az egyik, hol a másik kerülne ki győztesként. Rohamosan fognak a kilométerek s a távolból elővibrál a hegység kéke. Még néhány kilométer s máris elérjük utunk célját: Ungvárt.

Ungvár az Alföld szélén, az Ung folyó két partján három dombon és ezek tövében épült. Történelmünk folyamán ez a város is jelentős szerepet játszott. A honfoglaláskor vára már fennállott. Álmos vezér ideig-vezette népét a vár elfoglalása után fiát, Árpádot itt választotta ki fejedelemmé. Érdekes megemlíteni, hogy ez a vár, amely történelmünk későbbi folyamán már is sokszor emelkedett jelentőségre, a XIV. században Róbert Károly adományaként a Nápolyból eredő Drugeth-család birtokába kerül s negyeddél századon át a család leszármazottjai mint Ungvármegye örökös urai és főispánjai urai a vidéknek. Ez a helyzet akkor változik meg, amikor gróf Bercsényi Miklós feleségül veszi Drugeth Krisztinát. Bercsényi izzó hazafisága történelmünkben ismeretes tény. II. Rákóczi Ferenc szabadságharcjának és harcainak a megindítását nagymértékben lendítette Bercsényi befolyása. A nagymajtényi síkon

azonban letörött a zászló s ezzel az ungvári birtok sorsa is megpecsételődött. Mária Terézia a munkács gőrg püspökségnek adományozta a már nagy részben lerombolt várat s a püspökség az épen maradt részben papnevelő intézetet létesített. Ebben a formában áll ma is a vár. Nem harci kürt zeng falai között, hanem szelid zolozsmát éneklő pappelöltek népesítik azt be. De a történelmi hagyomány legendái most is ott vibrálnak a nagy időköt latott talak között s mi szívesen és boldogan álmódjuk vissza Bercsényi korának daliás kurucait, akiket egyetlen gondolat vitt a csaták forgatagába: a magyar nép függetlenségének és szabadságának gondolata.

Ungvárt a Felvidék fővárosának szokás nevezni. Erre a címre nemcsak azzal szolgál rá, mert kárpátalja forgalma itt összpontosul, hanem azzal is, hogy fekvését tekintve igen hasonló Budapesthez. A várost az Ung folyó szeli ketté. A cseh impérium idejében a jobb parton gyönyörű sétatér épült. Az új városrész palotásorai nyugat-európai nivón állók. A hatalmas paloták építésének kertváros-szerű megoldása igen nagy mértékben emeli a városrész szépségét. Forgalom tekintetében is az az érzése az embernek, mint ha csak a f. városban volna. Az élénk gazdasági élet lüktetése, a háború dacára is eleven kereskedelmi élete gyors iramú. Az utcákon hatalmas embertömeg tarka összevisszasága szakadatlan és végnélküli láncolat látható. Vendéglői telve vannak szórakozni vágyókkal. A Felvidéki

mulató és a Korona-grill fővárosi műsort bonyolít le estéről estére. A városi színházban most Danielli búvészetét csodálják az ungváriak, de emellett nagy az érdeklődés a mozi iránt is. Egyetlen dolog, amit nagyon hiányolunk ebben a gyönyörű városban, nincs közötti járműve s így hosszabb utat csak kocsin lehet lebonyolítani.

Vasárnap reggel van. Az alkalmás hangos kirándulni vágyók vidám nevetésétől. Az ungváriak, akárcsak a pestiek egész héten benn a városban dolgoznak és szórakoznak, de vasárnap csoportokba verődve a regényes szépségű vidéken keresnek üdülést és felrisszülést. Erre pedig Ungvár környéke igen alkalmas, mert kevés olyan hely van az országban, ahol egy város közvetlen szomszédságában annyi festői szép kirándulási hely volna található. Már indul is a vonat és viszi az egész heti munkában elfáradt városiakat új tájak szépsége felé...

Felhívás a kedvezményes gyümölcseszés főzésére

Figyelmezteti a szeszfőződé a szőlő és gyümölcs-termelőket, hogy szeszfőzési szándékukat a folyó évben termelt törköly, seprő és gyümölcs-cefréből haladéktalanul — de legkésőbb augusztus 1-ig jelentsék be a főződés, mert a később jelentkező kedvezményre igényt nem tarthatnak. Séri, Kishegyesi-ú 11.

Biztosítják az ország faellátását

A kormány rendeletet adott ki, mely szerint a földművelésügyi miniszter, illetve felhatalmazására az erdőigazgatóság az 1943-44. évi termelési időnyben is engedélyezhet rendkívüli fahasználatot. A mai hivatalos lapban a földművelésügyi miniszter a megkötött kötelezettséget az 1943-46. évi termelési időnyekre felfüggeszti, kötelezővé teszi az évi rendes fahasználatok teljes egészükben való kitermelését.

A rendelet előírja, hogy minden erdőbirtokos, akinek szálerdeje eléri a 60 holdat, sarjerdője pedig a 30 holdat, köteles az 1943-44. évi időnyben egyévi vagásnak, az ennél kisebb erdő birtokosa pedig kat, holdanként egy normál ürmeternek megfelelő mennyiségű fát a rendes fahasználaton felül kitermelni.

Kinevezés. A földművelésügyi miniszter kőpoci Nagy Éva ökl. gazdasági szaktanárnő debreceni lakost, kőpoci Nagy Géza Hungya igazgató leányát kinevezte minőségű m. kir. gazdasági h. szaktanárnőnek kinevezte. Kinevezése Debrecen úri társadalmának széles körében kellett osztatlan örömet.

Évente húsz székely fiút taníttat ki a székelykeresztúri gimnázium „gyámiszülői közössége“. A közösség tagjai különböző hozzájárulásokkal teszik össze azt az összeget, mely a gyermekek neveléséhez szükséges.

Japán repülőgépek Honan tartományban megtámadták az amerikai légi haderő támaszpontját és súlyos károkat okoztak katonai épületekben. Légi harcokban három gépet lőttek le és egy gépet vesztettek.

Román vitézségi érmet, a Bátor Mihály rendjelet adományozta Mihály román király Dönitz tengernagynak és Zeidler tábornoknak.

A moszkvai lengyel emigráns bizottság három kiküldöttje Londonba érkezett, hogy érintkezésbe lépjen az ottani lengyel emigráns kormányval. Hír szerint a szovjet kormány rábeszélésére szovjet utlevéllel indultak útra.

Eljegyzés, házasság

Kiss Irén Gizella (Debrecen) és Kovács Mihály m. kir. százados (Nagyszalonta) folyó h. 24-én Orosházán távházasságot kötöttek.

Kádár Irénke és Kovács Lajos jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Hámori Antónia és dr. Szűcs Sándor gyermekorvos tanárszékű jegyesek.

Esküvő. A mesterutcai leánykocnak buzgó és értékes tagja, énekkarának egyik erősege, Pusztai (Pilibart) Margit, akit a leánykorban „Vadvirág“ néven becéztek, esküdt az egyházzérzék templomában Hegedűs János m. kir. tiszttel Sulok Kálmán lelkész úr mellett a gazdagon felvirágzótt úruralománál. Megjelentek az ünnepes egybekelésen a leánykor vezetői és néhány tagja, hogy boldogságot kívánjanak az élet nagy útjára induló szeretett társuknak.

Új órák üzlet a Sas-utcán

A közelmúltban nyitott Sas-utca 2. szám alatt Szelecsényi Tibor óra- és ékszerkereskedő, melyet annál is inkább örömmel veszünk tudomásul, mivel ezáltal bizonyítást nyert, hogy a mai fiatal generáció a régi elavult gondolkodási móddal szemben — ami koris minden érettségizett ember iróasztal mellé vágott — kedvel fordul a kereskedelmi pályák felé.

Csinosan berendezett üzletben szép, izléses árúk fogadnak bennünket. Svájci gyártmányú női és férfi karórákon, zseb- és falórákon kívül káprázatos kristályvázák, szudétacsiszalóú ólomkristályok, választékos kivitű ezüstművek állanak a közönség rendelkezésére.

Nem szívesen, de kedves közvetlenséggel mondja Szelecsényi Tibor:

Már az iskola padjaiban elhatároztam, hogy kereskedelmi pályára lépek s bizony nem kis áldozatok árán tudtam most megnyitni óra- és ékszerüzletemet, azonban remélem, hogy fáradozásom nem lesz hiábavaló, mert Debrecen vásárló közönsége mindig szívesen veszi azt, ha mindennemű szükségletét, így ékszerit is kereszténen kereskedőnél szerezheti be. Azonban nemcsak vásárolni lehet nálam, hanem ékszerket korlátlan mennyiségben veszek is.

Pár perce vagyunk az üzletben s máris több bevételt szolgált ki a fiatal üzlettulajdonos, telefon-érdeklődéseket intéz el s az izléses árukkal ellátott üzlet egyre nagyobb forgalomnak örvend.

Felhívás a 18-35 év közötti nőkhöz

A Női Önkéntes Honvédelmi Munkabizottság felhívja a 18-35 év közötti nőket, hogy a Weiss Manfréd územekben díjazással járó honvédelmi munka teljesítésére fő h. 27-én és 28-án délelőtt 10-1 óráig Debrecen, Ferenc József út 28-b. sz. alatt jelentkezzenek.

A kiskorúak (24 éven alóliak) jelentkezése csak abban az esetben vehető figyelembe, ha jelentkezésük alkalmával szabályszerűen kiállított és két tanúval látványosul szülő (törvényes gyám) beleegyezést írtmatták.

A munkavállalók elhelyezéséről a gyár vezetősége gondoskodik és ezért jelenként és naponként 15 fillér szalárdiát vonnak le. Az előírt és csak jegyre kizsálgatható közszükségletű cikkek a gyár részéről központiag kerülnek kiosztásra. Az egyes elemiszereket az üzem a mindenkori maximális áron bocsátja az alkalmazottak részére. A főzés hozza konyhán történik, a főzőedényeket, valamint az étkezésre szolgáló evőeszközöket is — evőeszközök kivételével — a gyár bocsátja rendelkezésre.

Egyidejűleg figyelemzteti a Helyi Munkabizottság Vezetősége a jelentkezőket, hogy a Weiss Manfréd gyár hadiüzem, így tehát a munkásoknak a gyár hadiüzemi személyzeti parancsnokának fennhatósága alá tartoznak.

Cserépkályhát, kandallót legolcsóbban vehet
Laczkó cserépkályha mintaraktárában
Csapó-utca 17. szám.
Színházatiáróban.
Telefon: 22-37.

Fiú- és leánykaruhák
6 éves korig nagy választékban.
BABA KELENGYE
női fehérnemű és harisnya
Gál Istvánnál Szent Anna-u. 13.
(Antalfy könyvkereskedés mellett.)

Megjelent a földművelésügyi igazgatás egyszerűsítéséről szóló rendelet

Alsóbb hatóságok, szakhivatalok és a Mezőgazdasági Kamara intézi a miniszter hatáskörébe tartozó ügyek egy részét.

Nagyon fontos rendelet jelent meg a mai hivatalos lapban a földművelésügyi igazgatás egyszerűsítéséről és szakszervezetének előmozdításáról. Az ügyek egy részét, melyeket eddig magasabb hatóságok, szakhivatalok, egyes esetekben pedig a mezőgazdasági kamarák hatáskörébe utaltak. Tehermentesítik a vármegyei hatóságokat és a gazdasági albizottságokat úgy, hogy a kizárólagosan szakügyek intézésével a szakhivatalokat bízza meg a miniszter. A túlzottan hosszadalmas és bonyolult eljárásokat egyszerűsítik és újra szabályozzák.

Kisebbségi mezőgazdasági kiállításokat a kerületi mezőgazdasági kamara hatáskörébe utalták. A kertészeti felügyelőszékhely tartozik a kereskedelmi gyümölcsiskolák létesítésének engedélyezésére. A szőlőtelepítést a szőlészeti és borászati felügyelőszékhely hatáskörébe utalták.

Az erdőgazdálkodás hatáskörébe alátartozik a kisebb rendkívüli fahasználatok engedélyezése is.

A gazdasági felügyelőszékhely hatáskörébe ment át a köztejesítés céljára szolgáló apálatok beszerzésével, tartásával, gondozásával kapcsolatos kezdemények, díjak és jutalmak engedélyezése.

lyezés.

A gazdasági albizottság hagyja jóvá a legeltetési társulatok közgyűlési határozatait, bizonyos korlátok között.

A polgármester hatáskörébe ment át a vizsgálati állatorvosok kinevezése állatorvosokhoz. A városi állatorvosok kinevezését a legelő fertőtlenítésének megállapítása, lépténe, sercege úszak elleni védooltás elrendelése, sertéspestis elleni oltás engedélyezése stb. ügyében.

A sürgősségi vizrendező munkálatait ideiglenesen engedélyezést az illetékes vizügyi műszaki hivatalnál kell kérni.

A gazdasági munkások és munkaadók közötti 500 pengőnél nem nagyobb értékű ügyben a polgármester végérvényesen dönt.

Azokban az ügyekben, melyekben a hatáskör az alsóbb hivatalokra szállt át, jogorvoslatot biztosítottak a miniszterhez.

Ezentúl a földművelésügyi miniszteriumban a fogalmazói létszámába okleveles mezőgazdászokat is kinevezhet a miniszter, ezáltal az ügyek előadása és tárgyalása szakszervezéstől válik.

Ezt a rendeletet a földművelésügyi miniszter külön rendelettel fogja életbe léptetni.

Kérem a középiskolai igazgató urakhoz

Tudomásunk szerint az Oránára táborba szállt levették vezetőségétől megkeresések érkeztek a debreceni középiskolai igazgatókhoz, hogy járjanak el a diákok ellen munkakerülés, fegyelmezetlenség stb. miatt.

Tekintettel arra, hogy a hazafias célra toborzott gyantagyűjtő fiúknak csak egy részét lehet ma még kihallgatni és ők nem a legkedvezőbb vallomásokot tették az ottani állapotokról, sőt tudomásunk szerint feljelentés is történt orvosi látlelettel, kérjük a mélyen tisztelt középiskolai igazgató urakat, addig semmiféle intézkedést ne tegyenek, míg ebben az ügyben az összes diákok kihallgatása lehetővé nem válik. Nagy József posta s. ellenőr.

Tegnap is volt egy távházasság

A harctérről újabb nyilatkozat jött egy hősnővédtől, aki távházasság útján kívánt választottjával megiskolni.

Az unnepeles aktus tegnap történt meg az anyakönyvi hivatalban. Porcozai Imre honvéd, aki a Kigyó-utca 31. sz. alatt lakott, de jelenleg „valahol Oroszországban” van esküdött házasságot Murin Katalinnak, Pöstenberg-utca 6. B. szám alatti lakosnak. A végző részéről Papp Sándor volt a tanu, a menyasszony tanu pedig Toth Lajos volt.

Dr. Deák Sándor anyakönyvvezető-helyettes végzett a szertartást és ennek során szíves szöveg beszédet intézett a fiatalasszonyhoz. Az igazán szerető szív érzéseit világította meg, amelyeket nem homályosít el a távolság, az orosz harctér, mert az igazi szeretet és szerelme útát kéri és talál magának ahoz, akivel életét össze akarja kapcsolni. Kérte a fiatalasszonyt, ne feledje el soha, mivel tartozik hűség, szeretet és önfeláldozás terén férjének, aki most mindannyiunkért áldozza életét, egészségét. Ha pedig majd — amit szívvel kíván — egészenesen hazatér, ne feledjék el az egyház iránti kötelességeiket és kérjék Isten áldását is házasságukra.

A déli záróra alatt betörték a Piac utcai Marx üzletbe

Vakmerő betörés történt Marx János Piac-utcai kenyér- és süteményüzletében. Ismeretlen tettes behatolt az üzletbe a déli záróra alatt, összehajlítva nagyobb mennyiségű kenyeret, jóllakott süteménnyel, még fagyaltot is evett rá, majd a kasszában talált kevés pénzt magához véve távozott — A rendőrség megindította a nyomozást a vakmerő és kedélyes betörő kézrekerítésére.

Kis hírek a nagyvilágból

Berlin, július 24. (Német TI.) A Führer Dietrich Peltz ezredesnek a vaskereszt lovagkeresztjéhez a tölgyfalomból a kardokkal adományozta. Peltz ezredes a 31. katonája a német véderőnek, aki ezt a kitüntetését kapta. (MTI.)

London, július 24. (Bud. Tud.) Londonban úgy tudják, hogy Benes oroszországi utazására előre láthatóan csak késő 3szel kerül

DEAC 46 mp. 3. Amon DEAC. 4. Keszthelyi DEAC.

200 méteres szenior hölgy mellőzésekben első Molnár Borbála DEAC 4 p. 03 mp.

200 méteres ifjúsági hölgy mellőzésekben első Kutassy 4 p. 15.2 mp. 4x100 méteres férfi gyorsváltóban első DEAC (Mohácsi), Sarkadi, Lakner,

Kiszely) összetételű csapata 5 p. 31.8 mp. Mohácsi a váltóban 1 p. 12 mp-t üszött.

A verseny ma reggel hét órai kezdettel folytatják a nagyerdei uszodában.

A debreceni mozdonyvezetők csapata határtalan balszerencsével 5:3 arányban vereséget szenvedett a nagyvára-

di mozdonyvezetők csapata ellenében. A debreceniek a kapu előtt nem voltak szerencsésen. A mérkőzést követő összevetésen, melyen a mérkőzés díját jelentő hordó sört elfogyasztották. Már nagy fölényrel a debreceniek győztek. Harsányi László játékevezető mintaszertzen vezette a nehéz mérkőzést.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGANNYOMOZÓ

JANOSY magannyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág u. 21. Telefon: 23-78. 1090 8. 9.

KOSZTOLÁNCZY magannyomozó, megfigyel, nyomoz Lorántfy u. 19. 54-919 7 23

GÁLOCSY legrégebbi magannyomozó, megfigyeléssel, nyomozással díszkérték eredményeinek Zoldta u. 3 szám. Telefon: 28-72. 1931 9.

1931 9.

LEVELÉZÉS

KÉREM azon urat, aki 18-án hirdettet magát és csütörtökön d. e. 11-12 óra között ott volt a nagytemplomkertben, sziveskedjen írni, ezüst kalászosról „Árva” jellegre kiadóhivatalba. 51-26

MAGÁNOS 36 éves nő intelligens férfi ismeretséget keresi, „Gyermek-szerető” jellegre a kiadóba. 51-102

HAZASSÁG

KÖZÉPKORU máv segédtséget ismeretséget keresi ingatlanra rendelkező nyugdíjas, csinos özvegy asszony „Házasság céljából”. 31-701

MAGÁNOS nyugdíjas nő férjhez menne nyugdíjas, vagy iparoshoz, lakása van. Cím a kiadóban. 31-80

NŐSÜLNE jömegejelenésű, vagyonos, 30 éves, özvegy, miniszteriumi tisztviselő. Csak komoly szándékú vagyonos hölgy írjon. Cím a kiadóhivatalban. 31-1908

Alkalmazást nyer férfi vegyes

Raktári munkásokat felvesz az István Gőzmalom.
Orabér százalék-
kal együtt 80 fillér.

KUT tisztításához értő, csigával rendelkező jelentkezéék Galamb 4. reggel 7-8 között. 2-996

JÓKARBAN lévő mély gyermekkosci, sportkosci eladó, Csokonai u. 42. sz. 2-900

FIATAL ember állandó munkára felvétetik, vas-telep, Hatvan u. 62. 2-96

NEGYVEN-ÖTVEN év körül magános férfit, egy nőt, sertés és baromfi ólak takarításához felveszek, Keresztési u. 12. sz. 2-1771

KÉRESEK idősebb embert kertembe kerülőnek Hortobágy u. 19. 2-1913

MUNKÁSOKAT, munkásfiúkat állandó munkára felveszek, Oláh Károly u. 8. sz. 2-803

ÜGYES megbízható, írni számolni jól tudó kocsi felvétetik, Apaffy u. 155. 2-821

FIUKAT, 15-17 éveseket, ládázásgezőnek felveszünk, Balogh ládázógy. Külsőváros-tér 14. 33-802

KOCSIS számolni tudó józan felvétetik, Teleki 100. 2-1877

MUNKÁSOKAT felveszünk, Sárrethi Áruak-tár, Délisor 19. szám. 2-1843

CSAPOST gyakorlattal bírót felvesz a Korona vendéglő Csapó utca 17. 2-1880

GAZDASÁGI ALLAS

GAZDASÁGI eselédet keresek bentkosztra közel tanýára. Jelentkezni lehet MÁV Kolónia 17. 26-795 vv

KERESEK azonnali belépésre fiatal kondást, vagy egy kondásfiút. Hevesi u. 18. 26-

GÉPÉSZT cséplésre keres gazdaság, Széchenyi utca 26. 26-12

KONVENCIÓS kocsiat augusztus 1-ére felveszek, Kossuth u. 44. 26-100

GÉPÉSZNEK csépléshez szakember akár motorhoz, vagy gőzgéphez ajánlkozok, Cím a kiadóban. 26-1841

HAZMESTERI ALLAS

HÁZMESTER jó munkabíró magános férfi ajánlkozok cím Timár-utca 52. cipészüzlet. 29-916

HÁZMESTER felvétetik Szent Anna-u. 47. jelentkezni délután. 29-909

SZIVOGÁZ motorhoz gépezst keresek aug. 1-re. Krecsmáry uradalom, Hosszúpályi. 26-897

SZERELŐ házaspár ház mesteriséget vállalna Simonffy u. 38. sz. ház-mester. 29-1921

HÁZMESTER pár kis udvari szobába felvétetik, Baross u. 18. 29-1865

IRODAI

NEGYVEN éves nyugdíjas községi jegyző bármilyen irodai munkát vállal Kovács Béla Szap-panos 19. 32-108

KERESKEDELMI

FIATAL fűszeressegéd bevezetett üzletet átvehet, Epreskert u. 11-b. 48-887

FÜSZERES segédet felvesz Volentik, Piac u. 38. sz. 48-1896

IPARI

BORBÉLYSEGÉD esetleg azonnali is beléphet Vasúti fodrásznál, MÁV pályaudvar 33-888

CIPÉSZ munkásokat bentl sz zicemunkára felveszünk, Süskind, Piac u. 71. 33-778

LUKÁCS István sofőr állást keers, személy, vagy tehergépkocsira, azonnali belépéssel. Cím Nyírmártonfalva, Reviczki-tanya. 33-831

VILLANYSZERELŐ szakmunkást csak jó munkakerő felveszek, Mayer mérnök, Batthyány-u. 5. 33-40

KOVÁCSSEGÉD és tanuló felvétetik, Nagy Gyula autórúgókovács, Erzsébet-u. 17. 33-929

KÉZIMUNKÁS felvétetik, Bányai János őr-szabómester, Rákóczi u. 7. sz. 33-1793

URISZABOSÁGBA ügyes kézimunkást állandó munkára felveszek, Piac u. 44. Balla Ferenc 33-802

FIUT tanulónak fizetéssel felvesz Nádor úri szabósága Szent Anna u. 12. 64-1885

VIZVEZETÉKSZERELŐ tanuló fizetéssel felvétetik, Nagy József szerelő m. Rákóczi u. 13. sz. 64-1870

TANULÓ fizetéssel gázvezeték szereléshez felvétetik. Nagy Batthyány u. 15. sz. 64-1830

TANULONAK fizetéssel felvesz fiut vagy lányt, szücs szalon, Szent Anna 8. 64-1818

KIFUTO FIU

KIFUTONAK könnyű munkára 15 éves fiút, esetleg diákok felveszek, Petőfi-tér 3. 49-1919

ALKALMAZÁST KERES

HUSZONEGY éves négy középiskolát végzett fiú - telenber elhelyezkedne illatszert vagy hasonló kereskedői szakmában. Esetleg gépkocsivezetőnek is. Cím: Dorottya u. 25. 1-878

SZIGORLÓ jogász állást keres. Ajánlatok: Szigorló jellegre a kiadóba. 1-107

Alkalmazást nyer nő

vegyes 4

GYERMEKSZERETŐ 24-40 éves nő állandó otthon talál budapesti tisztviselő házaspárnál, háztartás önálló vezetőjével. Árvány, özvegy előnyben. Hétvezér-utca 41. sz. 4-35

HÁZVEZETŐNÖT megbízható, tisztaság-szerető jól főzőt felveszünk, Soltész, Kálmán-tér 2. üzlet. 4-28

TIZENEGY-tizenöt éves lánykát, ki ügyes, árva, fűszerüzletbe magamhoz venném vidékre, jó ellátással, esetleg férjhez is adnám. Jelentkezni azonban, Bercsényi u. 37. 15-17 óráig. 4-902

KÖNNYŰ munkára lány felvétetik. Dobozist, Hatvan u. 13. 4-59

TRAFIKBA illetékes vezető óvadékkal felvétetik Erdélyi: OTI bérház, I. em 22 ajtó. ügyvédi iroda. 4-1917

MAGAMHOZ vennék családtagként egyedülálló intelligens, szelény, jóerkölcsű feltétlen megbízható köz-pokorú nőt, garzon kis háztartásom önálló vezetésére. Hadlözvegy, avagy hadiarva lány előnyben. Cím kiadóban 4-1881

INTELLIGENS 40 év körüli komoly, megbízható üzletet kedvelő házvezetőnő magános úr keres. Cím kiadóban. 4-1836

IRODAI

KERESKEDELMI vállalt azonnali belépésre keres könyvelőnőt. Cím a kiadóban. 34-971

JÓMEGJELESESŰ fiatal öskeresztény gyors-gépirónő kereskedelmi érettségivel, irodai gyakorlattal állást keres. „Előre haladás” jellegre. 34-971

ELADÓ piros palisander ebédli zongora és kelim terítők, József kir. herceg u. 46. második ajtó, 10 órától. 9-95

ELADÓ modern fehér festett kombinált szekrény, asztal, 1 darab használt szekrény, Mezőszena 5. 9-110

FIGYELEM, saját készítmény, modern konyhaberendezést, festett háló, kombinált szekrények, olcsó áron eladó, hátul az udvarban. Arany ános u. 1. 9-89

KOMBINÁLT szoba és konyhaberendezés eladó Nap u. 15. 9-77

KÉT darab 3 méteres egészen új spárta futószőnyeg eladó. Csige kert u. 6. B. 9-1788

EGY kis konyhaszekrény stélázzsal és egy konyhasztal eladó. Cím a kiadóban. 9-23

ELADÓ egy darab festett kombinált szekrény és egy darab díófa asztal, Vigkedvő Mihály u. 43. sz. utcai lakás. 9-1906

MODERN új tükrös toalet, Debrecenbe is be szállítva, olcsón eladó. Hajdúbószörmény Kálvin-tér 14. 9-1907

ELADÓ ócska divány, asztal, kőszőrkő állvánnyal, tárgyonca, Teleki u. 32. sz. hatodik ajtó. 9-1914

FEHÉR előszoba fal és egy festett ruhaszekrény eladó. Varga u. 31. 9-1911

LAKÁS renoválásért szoba, konyhás lakást adok Gyöngyvirág-u. 4. ajtó 1. 45-7

VARROLEÁNY keresztné néni, mielőbbre szerény lakhatást keres ágyneműjével. Címleadásokat a kiadóba. 52-882

MAGÁNOS nő szerény butorozott szobát keres a város központjában. „Nevelő” jellegre a kiadó hivatalba. 52-879

MAGÁNOS nő, déli előtti takarításért, vagy bérbe udvari szobát keres. Levélben értesítést kér Pátyi Ilona, Cserepes u. 7. 52-804

IDŐS nő szoba, konyhás lakást keres. Cím pontos jellegre. 52-804

FIATAL házaspár szoba, konyha, speizos lakást keres Cím kiadóban. 52-995

KERESEK szoba konyhás albérleti lakást aug. 15-re, egy évet előre fizetnek. Magoss György-tér 21., értekezni délelőtt. 52-939

LAKÁSÉRT mosást, vasalást vagy beteg gondozók, Komlóssy-út 14. 52-919

EGY szoba, konyhás lakást keresek albérletbe Cím a kiadóban 52-1784

LAKÁST keres szerény úrilány, lehetőleg elvált, a belvárosban Címeket „Tisztviselő” jellegre a kiadóba. 52-801

LAKÁST KERES

LEPCSOHÁZI különbejárattal butorozott szép szoba augusztusra kiadó Simonyi út 6. 10-1910

BUTOROZOTT szoba ellátással vagy nélkül kiadó. Ráczi Tímár 52. 10-794

TISZTVISELŐNEK különbejárattal kis butorozott szoba kiadó. Hatvan u. 31. Keresztépület. 10-1861

BUTOROZOTT szoba különbejárattal, esetleg konyhasználattal kiadó a keresztépületben Széchenyi u. 35. sz. 10-1883

KÜLÖNBEJÁRATU tiszta butorozott szoba havi 28 P kiadó. Püspöki palota I. E. III. e. 6. a. 10-1819

TEHENET jó legelőre tejhaszonra vállalkozó, Dió szegi-út, Várház. 68-958

VENNEK finom 6 vagy 12 személyes komplett ötekező készletet. Ajánlatot Léval Gyula, Erős Lajos utca 8-b. alá kérem. 68-83

TEHENET fejére elvállalok. Bellegelő 103. sz. 68-45

EGY bőtejelő fajkecskét keresek megvételre, Dudinszky-né, Szeder u. 30. 68-1786

FÜRDŐKADAT, vízmelegítő kályhával vagy anélkül, sürgősen vennék. Ajánlatokat „Füredőka” jellegre kérek. 68-759

ELVESZETT

NAGYERDŐN, padon felejtett szemüvegem visszaadóját jutalmazom Ungár ügyvéd, Simonffy 12. 13-881

ELVESZETT fekete fehér plüss sál, állomásnál, hétfőn, megtaláló 10 pengőt kap. Mester 29. 13-883

ELVESZETT 1943 VII. 21-én egy darab 4 hónapos, fekete veres üsző borjú, aki tud róla jelentse Borz-utca 17, v. Szepes 42., Halasi András. 13-10

ELVESZETT szombaton déli órákban zsebtárcám fontos iratokkal. Megtalálóját jutalomban részesítem, ha visszahozza. Vágó Ferenc órabéres fékező nagyjármű, vezénylő iroda. 13-56

TALÁLTATOTT Szabó Zoltán névre szóló villamosbérlet. Tulajdonosa átveheti a kiadóhivatalban. 13-89

BARNA tarka német vizsla, „Puzsi” névre hallgat, elveszett. Megtaláló jutalomban részesül: telefon: 12-72. 13-1905

ELVESZETT kenyér és lisztjegyemet megtalálójá jutalom ellenében adja le. Sinka János, dohánygyár. 13-1934

ELVESZETT 4 kis kacska, ki tud róla? Ertesítsen Dózsa 22. 13-818

ELVESZETT szerdán utcaimot Vágóhid utcai hidon, honvédpark motoros bronz éremmel. Kérem a becsületese megtalálót 10 pengő jutalom ellenében leadni sziveskedjen Szabó Béla Csapó utca 50. 13-823

BARNA vadaskutyát találtattam. Tulajdonosa átveheti Simonffy u. 38. sz. házmeztérnél. 13-1922

CSEREÜZLET

SZAPPANNAK való zsír szappannal becserelek Pál János szappanosmester. Kocsai u. 8. 634. 11. 19

FÉNYKEPÉZŐGÉP EGY 4 és fél ós fényképezőgépet eladó Eötvös u. 88. 22-1799

FÉNYKEPÉZŐGÉP, Zeiss-Tessár 3.5-es lencsével, tükrreflexes, 6x9-es tartozékkal eladó Széchenyi u. 16. második lakás. 22-1825

ÉPÍTKEZÉSI ANYAG TÉGLÁT 1-2000 db-ot vennék Széchenyi-u. 81. sz. 20-936

ELADÓ Cseréppel fedett 6 rekeszes tyúkretrec, gumí kacska, két ablakra való nagy zsugá ter, Nagyvárud u. 11. 20-850

ELADÓ benyíló ócska ablak Csapó-kert, Toldi u. 11. 20-951

KUPÁS cserepet, ugyanott 60 darabot kisméretű téglát újat 50 darabot veszek, cím a kiadóban. 20-32

EGY rollós ajtó, 2 rollós kirakat, 1 fűszerberendezés és kocsmal ülő deszka falazat, tükrös eladó, Monostorpályi út 28. sz. 20-1780

OSZLOPFAK, ajtó, ablakok, asztalok, „Vez” székalyha, fagyaltgép, rádió, két dióágy sodronnyal 8-9-ig Arany János 34. 20-1847

ERŐS összeállítást, sárgarézrel bevont, csilnos villa-kapu 313 cm. hosszú, 150 cm. magas 600 P-ért eladó. Bercsényi utca 109. 20-1844

HUSZONNÉGY méter

30 cm. széles új deszka eladó. József kir. herceg u. 67. sz. 20-1918

FEHÉR mély gyermekkosci eladó. Szabó Kálmán u. 34. 27-991

MÉLY gyermekkosci fehér zománcozott gyermekágy, bőr aktatáska eladó, Csokonay-u. 14. 27-772

EGY jókarban lévő mély gyermekkosci eladó Vitéz rág-u. 25. 27-921

EGY mély gyermekkosci eladó. Teleki-utca 32. sz. 5. ajtó. 27-918

JÓKARBAN lévő sportkosci eladó. Sámsoni-út 13. I. a. 27-899

GYERMEK sportkosci egészen jó állapotban, prima gumikkal eladó. Cím: Poroszlay út 68. délelőtt 10-12-ig. 27-73

GYERMEKKOSCI mély jókarban lévő és gyermekkelenege eladó. Batthyány u. 3. 27-60

KIFOGÁSTALAN állapotban lévő nikkelezett sportkosci keresek megvételre Cím: „Gyermekkosci” jellegre a kiadóba kérem. vv 27-61

MÉLY gyermekkosci eladó, Pesti u. 57. 4. ajtó. 27-1904

INDO SAC VETE

PLAFON-VENTILLÁTOR megvételre keresek. Cím a kiadóban. 37-761

ÓTVEN-HATVAN méter horgany pihenő készült cresszastornát keresek megvételre Cím a kiadóban. 37-255

LOMBFÜRESZ gépet megvételre keresek. Bercsényi u. 109. 37-848

IROGÉPET használt, de jó karban levő keresek azonnali megvételre. Fekete Sándor, Sesztina Lajos cégnél. 37-37

KEZIKOSCI keresünk azonnali megvételre Méliusz könyvkereskedés. 37-893

JÓKARBAN lévő több-ágú aranyozott faszíllár, 160 cm-es falitükrös és kis jégszekrény megvételre kerestetik. Hunyadi utca 17. első lépcsőház, első emelet 2. ajtó. 37-2

PERZSASZŐNYEG kézzel varrott, eladó. 140x220, sezontakaró, lak, faliszőnyegnek alkalmas, Kút u. 62. 36-761

ELADÓ egy 2 m új piaci asztal sátorfelszereléssel, egy kétkerekű kosci megtekinthető a Degenfeld tér 2. sz. alatt a hajdú lakásán. Lakásom Lorántfy u. 21. Kocsi ára 150 P, az asztal felszerelve 86 P. 36-884

ELADÓ egy nagy láda, amely mindenre alkalmas és két keményfa virágállvány. Böszörményi út 83. 36-897

VIRÁGTARTÓ rács lakerablakra eladó, Rákóczi u. 61. 36-764

LAKÁST adok nyugdíjas asszonynak, vagy öreg párnak, ki távollétemben gondját viseli a gyermekemnek. Cím: Mikes Kelemen u. 3. 45-1623

ELCSERÉLNEM kis szoba konyhás lakómat nagyobbért, Percsényi u. 20. 53-985

BUTOROZOTT szoba kiadó Varga-utca 6. sz. 10-883

BUTOROZOTT szoba kiadó azonnali kiadó, Kossuth u. 40. sz. 10-957

ELADÓ két darab 5 hónapos malac, Epreskert 23. Boldogkert. 14-986

ELADÓ új ablak, deszka tüzhely és más butordarabok. Cím: Nyugati u. 36. 20-1936

HASZNÁLT férfi ruhák, bútor eladók. Kálvin tér 3. emelet jobb-
ra. 69-1892

